

Bratislavský KURIÉR®

160 000 VÝTLAČKOV

www.bakurier.sk

ZADARMO

NOVINY PRE BRATISLAVČANOV A NÁVŠTEVNÍKOV HLAVNÉHO MESTA

Na bývanie
v prístave si
musíme počkať

str. 8

Bitky sú u nich
na dennom
poriadku

str. 9

Raketová
základňa chátra

str. 11

REKONŠTRUKCIA ZIMNÉHO ŠTADIÓNU SA PREHUPLA DO TRETEJ TRETINY

Úvodné buly budúcoročného svetového šampionátu v ľadovom hokeji čaká Slovensko už o necelý rok. Na to, aby sme ho mali kde vhodiť, nám teda ostáva približne rovnaký čas, aký už prebieha rekonštrukcia Zimného štadióna Ondreja Nepelu.

Futbalovou terminológiu sa začal druhý polčas, no tou hokejovou, sa začala tretia tretina, pretože začiatok šampionátu je jeden termín a odštartovanie skúšobnej prevádzky druhý. Podľa kompetentných a plánov by sa mali práce na štadióne ukončiť už koncom novembra, tréningové haly a parkovisko do konca februára.

Pri pohľade na súčasnú stavbu je každému jasné, že počas letných prázdniny si asi investor v tomto roku privelmi neoddýchne. Fanúšikom i celému Slovensku ostáva iba veriť, že zostávajúcich niečo viac ako 6 mesiacov bude dostatočná doba na spustenie prevádzky.

(pk)

Do otvorenia svetového šampionátu ostáva presne 354 dní.

foto mk

STAROMEŠTANIA UŽ UPOZORŇUJÚ NA NEDOSTATKY NOVÉHO DOPRAVNÉHO REŽIMU

Nový dopravný režim začal posledný aprílový deň platiť v častiach Starého Mesta, konkrétnie v tých, na ktoré sa vzťahuje projekt Zjednosmernenie ulíc a Zóna 30. Popri zjednosmereniu niektorých ulíc totiž znížili na vymedzenom území maximálnu rýchlosť jazdy na 30 km/h a zakázali vjazd nákladných vozidiel okrem dopravnej obsluhy.

Na niektorých úsekokach Zóny 30 bude aj nadále povolená rýchlosť 50 km/h. „Týka sa to tých úsekov, v ktorých to bude opodstatnené, teda tam, kde by bola nižšia rýchlosť nezmyselná,“ vysvetlia staromestská hovorkyňa Alena Kopřivová.

Ako ďalej prezradila, na miestnom úrade sa už začínajú hromaďi názory nespokojných. Tí píšu

a telefonujú, aby dali najavo, čo sa im nepáči. „Vieme, že to nie je dokonalé, sami sme už prišli na nejaké chyby, nedostatky, ktoré budeeme postupne odstraňovať,“ konštatovala. Dodala, že sa zaoberajú každým podnetom, ktorý dorazí, víťajú všetky návrhy. „Nič nie je nemenné.“ Späť do vlaňajšieho júna, keď sa o veci začalo diskutovať s obyvateľmi, sa však už podľa nej vrátiť nedá. „Na túto tému sa verejne diskutovalo do novembra, všetkým sa zaoberala dopravná komisia zložená z miestnych poslancov, ktorým Staromeštania v teréne asistovali, hľadali spolu kompromisy.“ Tí sa, mimochodom, zvýšenia počtu jednosmeriek sami dožadovali. V októbri projekt schválila operatívna komisia dopravy magistrátu hlavného mesta.

„Jednosmerkový systém plati na území skoro celého Starého Mesta,“ informovala Kopřivová. „Inak by sme sa tu zadusili a nikde by sa nedalo parkovať.“ K zmenám podľa nej pristúpili, aby nimi zareagovali na vlani v lete novelizovaný zákon o cestnej premávke a zlegalizovali niektoré druhy parkovania. „Obec musí rešpektovať zákon, podmienky, ktoré to ľuďom umožnia, musíme vytvoriť do polovice roku 2012,“ povedala.

Tých, ktorí sa ešte nejaký čas nebudú vedieť orientovať, budú mestskí policajti upozorňovať, nie pokutovať. Ale to len v prípade, ak nebudú nové pravidlá porušovať bezočivo a zámerne.

(ld)

(pokračovanie na str. 5)

Privedla značiek na krátkych úsekokach je prinajmenšom zmätočné.

REAKCIA FNSP BRATISLAVA

V 3. tohtoročnom vydani Bratislavského kuriéra vyšiel článok Do zdravotníctva sa tu neinvestovala ani koruna, kde sme sa rozprávali s poslankynou Miestneho zastupiteľstva Bratislava – Staré Mesto Halkou Ležovičovou. Nakoniec FNPs Bratislava má k argumentom spomínaným v článku výhrady, prinášame ich reakciu na danú problematiku.

,Fakultná nemocnica s poliklinikou Bratislava všetok nadbytočný majetok doteraz predala za vyššiu hodnotu, ako bola odhadovaná cena. Týka sa to rovnako objektu na Hlbokej ulici, na Zochovej, Partizánskej či Bezručovej. Takto získané finančné prostriedky sa okrem iného použili aj na rekonštrukciu Nemocnice Staré Mesto na Mickiewiczovej ulici. Napríklad v priestoroch neurologickej kliniky vzniklo centrum pre liečbu sklerózy multiplex a centrum pre liečbu náhlych mozgových príhod za viac ako 400-tis. eur. Následne sme investovali do opráv I. internej kliniky, dermatovo-venerologickej kliniky, kotolne (za posledné tri roky dva razy). V roku 2009 sme do rekonštrukcie Nemocnice Staré Mesto investovali 931-tis. eur. Bez nich by už dôvno celý komplex skolaboval. Údaje o predaji majetku sú v rámci zákona 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám k dispozícii každému.

So zmenou zamerania budov na Bezručovej ulici 3 – 5 súhlasilo miestne zastupiteľstvo. Bez toho by bol predaj nemožný. Poslanci rozhodli svojím hlasovaním, čo v budúcnosti bude či nebude v týchto priestoroch. Inými slovami, či v objektoch bude i napäť zdravotnícke zariadenie alebo budú priestory slúžiť na niečo iné.“

(red)

Preventívne akcie v Sade Janka Kráľa by mali pokračovať.

foto mk

MÁJOVÉ ZASTUPITEĽSTVO MČ BRATISLAVA-PETRŽALKA

O PETRŽALČANOCH BUDE ROZHODOVAŤ O PÄŤ POSLANCOV MENEJ AKO DOTERAZ

O piatich poslancov menej bude mať v budúcom volebnom období petržalské zastupiteľstvo. Namesto terajších štyridsiatich sa po najbližších komunálnych volbách za stolmi v Technopole objaví už len 35.

Návrh na zníženie ich počtu predložil na základe nedávno schválenej novely zákona o hlavnom meste starosta Milan Ftáčnik. Ten mestskej časti typu Petržalka umožňuje vybrať si z rozpätia od 25 do 35. Ftáčnik navrhhol, aby bolo poslancov po novom tridsať, čím by sa podľa neho zvýšila ich akcieschopnosť a znížili náklady na činnosť zastupiteľstva. Zároveň sa zasadzoval za to, aby počet volebných obvodov, ktorých je

šesť, zostal napriek záverom miestnej rady nezmenený. S tým súhlasili aj miestni poslanci.

„Už 35 je zníženie,“ reagovala na Ftáčnikov návrh Iveta Plšeková (SDKÚ-DS). „Petržalka je trete najväčšie mesto na Slovensku, je členitá, pri počte 35 budeme mať aspoň zárukou, že sa do zastupiteľstva dostanú aj nezávislí ľudia. Po dramatickom znížení by sa táto možnosť znížila,“ bola presvedčená. Jej stranický kolega Michal Radosa a Marián Dragún (KDH) boli tiež za to, aby Petržalčanov zastupovalo 35 poslancov, pretože to podľa nich lepšie odzrkadluje názor voličov. „Rozumiem vašim argumentom,“ súhlasil Ftáčnik.

DOMÁCEHO NÁSILIA JE DOSŤ, OBETE HO VŠAK ODPÚŠŤAJÚ

Anna Sotníková (SDKÚ-DS) chcela vedieť, či sa v rámci Petržalky vedú štatistiky, týkajúce sa domáceho násilia. „Samostatne nie, ale je toho dosť. Riešime to okamžite, najčastejšie dočasnému vyká-

zaním z bytu. Keďže sú ale násilníci často živiteľmi rodiny, ich partnerky im odpúšťajú,“ odpovedala jej Zuzana Novotná, riaditeľka Okresného riadielstva Policajného zboru Bratislava V.

VRAKOM NIE JE KAŽDÉ AUTO BEZ ŠPZ-KY

Na pribúdanie autovrákov upozornil poslanec Michal Belohorec. Velič mestskej polície v Petržalke Ján Hanidžiar na jeho slová zareagoval konštatovaním, že nie všetko, čo nemá štátu poznávaciu značku, je vrakom. „Niekde stojí dlhšie vozidlo s vypustenými pneuma-

tikami, majiteľ ho však má prihlásené, aj si zaňho platí poistku, takže tam stať môže,“ vysvetlil. Priprutí však, že odstraňovanie autovrákov je pomalé. Vlani, mimochodom, odovzdali mestskí policajti petržalskému miestnemu úradu 103 takýchto.

V SADE JANKA KRÁĽA BUDÚ POKRAČOVAŤ S PREVENTÍVNÝMI AKCIAMI

„Ako často chodia policajné hliadky do Sadu Janka Kráľa? Zopakuje sa posledná razia?“ zaujímal poslanca Michala Novotu (KDH) v súvislosti so zvýšeným výskytom alkoholom opojených mladistvých, ktorí tam navyše z času na čas niečo zničia. Zuzana Novotná, riaditeľka Okresného riadielstva Policajného zboru Bratislava V poopravila slovo razia na preventívnu akciu, s ktorými sa vraj bude pokračovať. Mestská časť by

mala podľa nej na mieste zabezpečiť lepšie osvetlenie.

Novota sa okrem toho dotkol nárustu počtu áut na petržalskej hrádzi, ktoré sa premávajú medzi chodcami, cyklistami aj korčuliarmi. „Hliadky tam chodia, ale je to predovšetkým vec správcu hrádze. My nie sme jej majiteľmi, nerozhojudeme preto ani o tamojšom dopravnom značení,“ reagovala Novotná.

NA MACHAROVU MAJÚ ODĽAHOVAŤ AUTÁ, AJ TAM VYHRADIŤ PARKOVACIE MIESTA PRE MIESTNYCH

List od spoločnosti Car Towing dostał petržalský starosta Milan Ftáčnik po tom, čo si jej predstavitelia v schránke našli výpoved nájomnej zmluvy v súvislosti s nevyužitou plochou na Macharovou ulici, kam najbližších päť rokov plánovali odľahovať autá zo Starého Mesta. „Spochybnila jej oprávnenosť, ak by bola platná, požadujú náhradu vynaložených nákladov (vyše 100 000 eur), keďže priestor musia uviesť do pôvodného stavu,“ informoval Ftáčnik poslancov na ich poslednom zasadnutí.

Dozvedeli sa od neho aj to, že okrem listu dorazila petícia s 83 podpismi od miestnych občanov, ktorí uprednostňujú parkovisko pre odtiahnuté vozidlá pred výstavbou garážového domu. S tým, že by sa k nemu nedalo dostať po existujúcej ceste na Macharovu, ale po nejakej novovybudovanej. Jeden z predstaviteľov petície sa neskôr pred zastupiteľstvom vyjadril v tom zmysle, že keďže poslanci riešili aj možnosť spomínamej výstavby garážového domu, chceli to zastaviť hneď v úvode.

„Nechce sa mi veriť, že ľudia chcú mať pod oknami parkovisko odľahovej služby. S alternatívnou prístupovou komunikáciou to tiež nie je také jednoduché, preto trvám na našom pôvodnom rozhodnutí,“ reagoval na petíciu František Šebej (OKS). Narážal pritom na hlasovanie spred niekoľkých mesiacov, počas ktorého sa petržalskí poslanci v súvislosti s Macharovou vyslovili za verejné parkovisko s osvetlením, a tým podporili obyvateľov, čo sa v rovnakom duchu vyjadrili na verejném zhromaždení.

Radovan Valent, predseda

DO TERÉNU BUDE VYRÁŽAŤ VIAC POLICAJTOV

Do petržalských ulíc bude postupne vyrážať viac policajných hliadok. Zatiaľ čo do roku 2009 sa po mestskej časti pohybovali dve – každá dvojčlenná – po 1. septembri ich bude šesť, spolu 12 ľudí. Prvé dve posily – tentoraz pochôdzkarí – sa objavili v okolí Zrkadlového hája, ďalšie pribudnú po 1. júni v Ovsišti, po 1. júli

NIKTORÍ CHCÚ PARKOVAŤ LEN PO SVOJIM OKNAMI, NIKDE INDE

Telefonát od nahnevaného Petržalčana z Kapicovej ulice spomenul poslanec František Šebej. Ten sa mu poštažoval na papuču, ktorú ráno objavil na kolese svojho auta. „Je nutné nasadzovať papuče tým, ktorí sice neparkujú podľa predpisov, neblokujú ale prechody pre chodcov ani smetiaky?“ spýtal sa veliteľa Mestskej polície v Petržalke Jána Hanidžiara. Vicestarost Juraja Kováča (SDKÚ-DS) zaujímalo to isté v súvislosti s Námestím hraníčiarov. Obaja poslanci pritom narážali na akútny nedostatok parkovacích miest na území mestskej časti.

„My sme len vykonávatelia zákona,“ povedal Hanidžiar. Na spomínamej Kapicovej sa podľa neho stáva, že sa auto postaví tak, že ho potom tie ostatné musia obchádzať po zeleni. „Niektorí ľudia chcú navyše parkovať len pod oknami svojho bytu, a ženy s kočíkmi a malými deťmi potom musia chodiť po ceste. Tak čo vlastne chceme?“ položil pre zmenu otázku on. Nespokojnosť s nasadením papuče sa dá podľa neho riešiť sťažnosťou.

(ld)

Z APRÍLOVÉHO ROKOVANIA MESTSKÉHO ZASTUPITEĽSTVA BRATISLAVY

Predaje mestského majetku dominovali aprílovému rokovaniu bratislavského mestského parlamentu. Poslanci sa zaobrali aj plnením vybraných investičných projektov hlavného mesta a rozhodli o použití viac ako 1,5 milióna eur na podporu športových projektov v Bratislave.

MESTO POKRAČUJE V STANOVENÝCH INVESTIČNÝCH PROJEKTOCH

Samospráva Bratislavu si na aktuálne volebné obdobie stanovila takmer 50 investičných projektov v hodnote vyše 195 miliónov eur. Do rozbehnutých projektov chce mesto v tomto roku investovať napriek kríze vyše 30 miliónov eur. Na podrobnosti sme sa opýtali vrchného radcu primátora Dionýza Hutára:

Koľko investičných akcií sa podarilo doteraz zrealizovať?

Plán investičných projektov na roky 2007 až 2010 zahŕňa 49 projektov. Ku koncu marca sa úplne podarilo zrealizovať 20 z nich. Rovnaký počet projektov je v rôznom štádiu rozpracovanosti, z ktorých 14 by malo byť ukončených do konca súčasného volebného obdobia, teda do novembra 2010. Deväť projektov sa zatiaľ nepodarilo zrealizovať. Medzi nesplnené priority patrí napríklad výrazné rozšírenie kamerového systému ako aj viaceré dopravné stavby, pri ktorých sú dôvodom nedoriešené majetkovoprávne vzťahy. Pokračuje sa však v projekte výstavby nosného systému MHD. **Ktoré projekty už boli zrealizované?**

V oblasti infraštruktúry to boli rekonštrukcie komunikácií, ktoré

najmä v minulom roku, sa opravili v najväčšom rozsahu za posledných 10 rokov – napríklad Prístavná ulica. Vybudovali sa viaceré svetelné križovatky, ktoré tiež zvyšujú plynulosť cestnej premávky. Začala sa tiež masívna obnova vozového parku bratislavského Dopravného podniku, najmä autobusov. Podarilo sa obnoviť vozový park Mestskej polície. Zrekonštruovaná bola ubytovňa pre mestských policajtov, aby sa mohol riešiť nábor nových príslušníkov. Obnovené boli aj viaceré budovy, ktoré slúžia na sociálne služby a vzdelávanie. Nemalé finančné prostriedky sa investovali na rekreáciu Bratislavčanov – vybudovalo sa kúpalisko v Lamači, na kúpalisku Rosnička v Dúbravke pribudli viaceré atrakcie. Pokračovalo sa aj v budovaní cyklotrás v hlavnom meste. Poslednou aktuálne dokončenou akciou bolo odozvanie nového pavilónu primátora v Zoologickej záhrade.

Ktoré investičné akcie by mali byť dokončené ešte do konca tohto roka?

Je ich viaceré. Spomeniem napríklad dokončenie rekonštrukcie komplexu Staréj radnice, ktorá je už v štádiu prípravy interiérov. Tento historický objekt sa rekonštruuje po niekoľkých desiatkach rokov a v nadväznosti na už opravený Apponyho palác tak vznikne komplex zrekonštruovaných historických budov v srdci Bratislavu. Ďalej je to ukončenie dostavby a oprava veže kostola Klášiek, aby sa mohol stať plnohodnotou koncertnou sieňou. Prioritou úlohou je však dokončenie rekonštrukcie Zimného štadióna Ondreja Nepelu, ktorý bude na budúci rok dejiskom Majstrovstiev sveta v hokeji.

INCHEBA KÚPI MESTSKÉ POZEMKY ZA TAKMER 2 MILIÓNY EUR

Samospráva Bratislavu predá pozemky s rozlohou vyše 10 000 štvorcových metrov akciovéj spoločnosti Incheba za takmer 2 milióny eur. Ide prevažne o pozemky priamo v areáli výstaviska. Spoločnosť prejavila záujem o kúpu pozemkov pretože chce riešiť dlhodobý problém s parkovaním. Poslanci však v rámci uznesenia odsúhlasili aj návrhy Milana Ftáčnika, ktoré sa týkajú kúpy pozemkov s výmerou vyše 2000 štvorcových metrov pod

HENDIKEPOVANÍ ZATIAL PRIESTORY V KOTVE NEZÍSKAJÚ

Mestský parlament neodsúhlasil dlhodobý nájom nebytových priestorov v bývalej reštaurácii Kotva v Karlovej Vsi neziskovej organizácii Lepší svet, ktorá tam chcela vybudovať komunikačné a integračné centrum pre mentálne postihnutých mladých ľudí. Viera Kimerlingová (KD) návrh podporila a zdôraznila, že hendikepovalé deti sa tam učia samostatnosti. Za 30-ročný prenájom priestorov, ktoré si vyžadujú nákladnú rekonštrukciu však hlasovalo len 26 z 50

DOPADY KRÍZY BY BRATISLAVČANIA MALI POCÍTIŤ ČO NAJMENEJ

Svetová hospodárska kríza sa dotkla aj Bratislavu. Pre výpadok podielových daní musí samospráva hlavného mesta upravovať mestský rozpočet. Výpadok sa odhaduje na takmer 50 000 eur. Približne takúto sumu by mali do mestskej pokladnice priniesť príjmy z predaja majetku. Ďalšie zmeny v rozpočte posúdia mestskí poslanci ešte pred letnými prázdninami. Pocítia Bratislavčania nedostatok peňazí v mestskej kase a hrozí zastavenie naplánovaných investičných akcií? V tejto súvislosti sme osloviли prvého námestníka primátora Bratislavu zodpovedného za financie Milana Cíleka (OK).

Ako sa dotkla globálna finančná kríza a následný znížený príjem z

podielových daní mestského rozpočtu?

Rozpočtovými opatreniami sme upravovali rozpočet vo výške 9,7 percenta, najmä v oblasti interných výdavkov magistrátu. Kríza samozrejme ovplyvňuje súčasti aj investičné zámery hlavného mesta. Snažíme sa, ale tento vplyv čo najviac eliminovať, aby neboli až tak citelný. Prioritné projekty, ktoré sú už v takom vysokom štádiu rozpracovanosti, že by ich pozastavenie prinieslo viacé škôd ako úžitku, sa snažíme dokončiť. Nemôžeme, ale zanedbať alebo akýmkoľvek spôsobom ignorovať strategické rozhodnutie poslancov zo začiatku volebného obdobia, či už je to obnova vozového parku Dopravného podniku alebo nosný systém MHD – tu hľadáme možnosti ako a akým spôsobom preklenúť túto krízu. Mesto teda na jednej strane aspoň čiastočne pokračuje v týchto projektoch a na druhej strane je to aj moje isté vplyvanie na organizácie (napríklad Dopravný podnik a Metro a.s.), aby tiež hľadali vnútorné zdroje a možnosti prefinančovania aspoň časti týchto projektov. V rokoch 2007 až 2008 sa aj tvrdými reštrikčnými opatreniami a konzervatívnym hospodárením či reštrukturálizáciou úverového portfólia, kde Bratislava má úver s omnoho lepšími podmienkami ako je úverovaný štát, podarilo naakumulovať prostriedky. Tie boli re-

zervované na priority, časť týchto prostriedkov však musela byť použitá na bežný chod mesta a to práve z toho dôvodu, aby Bratislavčania nepociťovali dopady krízy. Bratislavčania sú už aj tak dosť zaťažovaní, či už daňami alebo dennodennou migráciou 150 000 až 170 000 ľudí do hlavného mesta. A ja nevidím dôvod, prečo by sme mali skľať hlavu a stále sa nechať de facto aj de jure tunelovať, keď sa časť poslancov parlamentu pri zmene zákona o Bratislave zachovala k hlavnému mestu veľmi mačosky. Bratislava si plní svoje záväzky z hľadiska odvodových do celkového koša z ktorého sa potom určitým pomerom prerodzujú dane medzi jednotlivé slovenské mestá a obce. Už tu je vysoká miera solidarity Bratislavčanov voči celému Slovensku.

Aký rozpočtový výpadok očakávate a ako chcete túto situáciu riešiť?

Náš predpoklad je 45 až 48 miliónov eur. Tento sa snažíme sanovať predajom mestského majetku. Ide najmä o pozemky pod budovami. Myslím si, že mesto, ktoré vlastní pozemky pod cudzími budovami s nimi aj tak veľa urobiť nemôže. A na druhej strane je to aj ústretovosť voči mnohým obyvateľom, ktorí majú už kúpené byty, ale stále nemajú vysporiadane vzťahy k pozemkom.

MESTO PODPORÍ VIACERÉ ŠPORTOVÉ PROJEKTY

Poslanci schválili prerozdelenie vyše 1,6 milióna eur z peňažného fondu na podporu rozvoja telesnej kultúry na 7 investičných projektov v hlavnom meste. Najviac, 455 000 eur, pôjde na rekonštrukciu športovo-rekreačného areálu na Harmincovej ulici v Dúbravke. Na výstavbu prevádzkových priestorov dúbravského zimného štadi-

óna pôjde 200 000 eur. S prácmi by sa malo začať v lete. TJ Polygraf Venglošova futbalová akadémia použije 355 000 eur na výstavbu trávnatého futbalového ihriska na ulici M. C. Skłodowskej. Športový klub Karlova Ves bude môcť využiť 266 000 eur na rekonštrukciu štadióna na Molecovej ulici. Mestská časť Vajnory dostane 100 000 eur na re-

vitalizáciu verejného priestranstva v zóne Rybničná na bežeckú dráhu a viacúčelové ihrisko. Samospráva Starého Mesta získa 150 000 eur na modernizáciu a rozšírenie ihriska pri Základnej škole na Mudroňovej ulici, 100 000 eur poputuje do Devínskej Novej Vsi na revitalizáciu školského dvora a jeho prestavbu na multifunkčné ihrisko.

BUDÚCNOSŤ STAREJ TRŽNICE STÁLE NEJASNÁ

Verejná súťaž na dlhodobý prenájom Starej Tržnice na Námestí Slovenského národného povstania sa skončila neúspešne. O výše pôdodesiatročný prenájom mala totiž záujem iba jedna firma, aj tá však nesplnila súťažné podmienky schválené mestským zastupiteľstvom. Jej ponuka bola preto odmietnutá. Mestský parlament o tom informoval primátor Andrej Ďurkovský. Zároveň vyzval poslancov, aby pouvažovali nad budúcim využitím Tržnice.

Možnosti sú podľa neho tri - využívanie priestorov Tržnice na kultúrne a spoločenské podujatia v gesci Bratislavského kultúrneho a informačného strediska. Druhou možnosťou je prevádzkovanie Tržnice v pôvodnom účele mestom, alebo opäťovné vypísanie novej súťaže, avšak s novými podmienkami. V súčasnosti je tento historický objekt využívaný na televíznu tanecnú súťaž, čo prinesie do mestského rozpočtu približne 100 000 eur.

V diskusii sa Ernest Huska (SD-KÚ-DS) vyslovil za „kultúrne“ vyu-

ženie po nevyhnutnej rekonštrukcii. Štefan Holčík (NF) však upozornil, že akékoľvek stavebné zásahy si budú vyžadovať súhlas pamiatkárov. O tom, čo bude s tržnicou da-

V poslednej dobe sa ukazuje, že kultúre sa v tomto objekte veľmi dobre darí.

(rm)

ZISŤOVANIE O IKT V DOMÁCNOSTIACH

Štatistický úrad Slovenskej republiky realizuje na základe zákona č. 540/2001 Z.z. o štátnej štatistike a v súlade s vyhláškou Štatistického úradu Slovenskej republiky č. 416/2008 Z.z., ktorou sa vydal Program štátnych štatistických zisťovaní na roky 2009 až 2011, v 4 500 náhodne vybraných domácnostach štatistické *Zisťovanie o informačných a komunikačných technológiách v domácnostach* (IKT D 1-99).

Zisťovanie budú v období **od 3. mája 2010 do 31. mája 2010** realizovať poverení opytovatelia Štatistického úradu SR – pracoviska ŠÚ SR v Bratislave v náhodne vybraných domácnostach Bratislavského kraja, a teda aj v 367 domácnostach hl. m. SR Bratislavu.

Opytovatelia budú povinní pri zisťovaní preukázať sa poverením na toto zisťovanie a na požiadanie aj dokladom totožnosti. Bližšie informácie je možné získať na e-mailovej adrese ks.ba@statistics.sk a na telefónnom čísle 02/69250, klapka 510 alebo 512.

*Ing. Magdaléna Šípková,
v.r. riaditeľka Pracovisko ŠÚ SR v Bratislave*

O ĎALŠOM VYUŽITÍ POZEMKOV, NA KTÓRÝCH MALA STÁŤ DANUBE ARENA, ROZHODNE ANALÝZA

Nepokračovať v projekte multifunkčnej haly Danube Arena, odštartovanom ešte bývalým vedením Bratislavského samosprávneho kraja (BSK) so spoločnosťami Parnhams Limited a AIC Leasing, sa rozhodli krajskí poslanci na svojom poslednom stretnutí. Za pokračovanie sa prihováralo len päť z nich, proti boli trinásti, deviati sa hlasovali zdržali.

Poslanci svojím hlasovaním zároveň rozhodli o tom, že treba ukončiť, respektívne vysporiadať všetky právne a zmluvné vzťahy so zúčastnenými subjektmi s cieľom maximálnej ochrany práv a majetku kraja. Jeho vedenie má okrem toho v blízkej budúcnosti zastupiteľstvu predložiť analýzu využitia predmetných pozemkov v Petržalke aj s možnosťami využitia na sportovo – kultúrne účely.

V materiáli, nazvanom Informácia o stave projektu multifunkčnej haly, si poslanci prečítali, že v súčasnosti nie je vypracovaná štúdia, ktorá by definovala rozsah haly, jej reálnu využiteľnosť a

investičnú a prevádzkovú nákladovosť. O projekte podľa autorov správy (BSK) nemožno hovoriť ako o samofinancovateľnom, naopak, doterajšie analýzy vykazujú výraznú stratu. „Doteraz stál viac ako 667-tisíc eur, vydali sa zmenky v hodnote 10,534 miliónov eur a z existujúcich záväzkov vyplýva ďalších približne 1,1 milióna eur,“ píše sa pod hlavičkou Zhrnutie faktov. Podľa Radovana Cholevu, vedúceho oddelenia komunikácie s médiami a verejnosťou BSK, najbližšie príde na vysporiadavanie existujúcich záväzkov. „Zachraňujeme majetok a pozemky župy, hasíme požiar, všetko ostatné príde potom,“ okomentoval situáciu ešte pred rozhodujúcim hlasovaním predsedu BSK Pavla Freša (SDKÚ-DS).

„Rozhodnutie akceptujeme. Pánovi Frešovi a celému zastupiteľstvu prajeme veľa úspechov a dúfame, že ľudia budú mať buď multifunkčnú arénu alebo to, čo si za svoje dane zaslúžia. Sme hrdí na zabezpečenie financovania a operátora AEG pre spoluprácu s BSK v Petržalke. Zároveň veríme, že prá-

ve táto naša práca vyústi v skvalitnenie životnej úrovne daňových poplatníkov na Slovensku. Pritom sme, samozrejme, k dispozícii na rokovanie vedúce k formálnemu ukončeniu vzťahu,“ zareagoval Barrie Parnham, majiteľ a konateľ britskej spoločnosti Parnhams Limited. Ten, mimochodom, v posledných mesiacoch pred novinárm viackrát poukázal na skutočnosť, že sa so županom ani raz nestrelol, hoci ho o stretnutie niekoľkokrát žiadal. Podľa Freša mali úradníci z BSK, s ktorými Parnham vo februári rokoval, k dispozícii všetky dokumenty, takže to stačilo.

Multifunkčná hala sa na pretras dostala v januári, keď sa nový predseda BSK Frešo zmienil o zmenách v súvislosti s jej plánovanou výstavbou. K tým malo podľa neho prísť na sklonku minulého roku, už po krajských voľbách, keď spoločnosť 1. župná, ktorú zriadil kraj, aby sa starala o deväthektárové pozemky pod budúcou halou (v hodnote 20 miliónov eur), prestala byť stopercentným vlastníkom svojej dcérskej spoločnosti Danube Are-

na. Do tej totiž vstúpila súkromná firma Parnhams Limited, ktorá sa stala majiteľom jednej akcie v nej. Tým pádom sa pozemky, ktoré 1. župná prenajala Danube Arene za symbolické 1 euro ročne na 99 rokov, prenajali aj firme, nad ktorou BSK nemal kontrolu.

Vtedajšia predsedníčka predstavenstva 1. župnej Monika Flášková – Beňová (SMER-SD) potom Frešovi odovzdala dodatok č. 1, na základe ktorého mohol nájomník zmluvu 1. župnej s Danube Arenou okamžite rovnať. Pozemky sa po jej vypovedaní vrátili späť pod kontrolu 1. župnej, ktorej jediným akcionárom je BSK, Frešo však upozorňoval na to, že stále nemajú kontrolu nad Danube Arenou. Jej zástupca Jozef Fedorkovič tvrdil, že o projekte multifunkčnej haly komunikovali aj s novým vedením župy, a že firma Parnhams Limited zabezpečila nielen budúceho prevádzkovateľa haly (AEG), ale aj stopercentné financovanie jej výstavby.

(ld)

V NÁJOMNOM DOME NA KONCI DÚBRAVKY MAJÚ BÝVAŤ UŽ KONCOM ROKA

Už koncom tohto roka by sa malo začať bývať v rozostavanom nájomnom dome na ulici Pri kríži v Dúbravke, s výstavbou ktorého sa začalo koncom toho minulého. Do celkovo 52 bytov by sa mali nastáhovať mladé rodiny, do niektorých z nich s bezbariérovým prístupom sa dostanú aj imobilní. Väčšina je dvojizbových, dva sú jednoizbové. Polovicu bytov pritom získá hlavné mesto, polovicu mestská časť, na projekte totiž spolupracujú.

„Že by po nás strieľali?“ zaujímal dúbravského starostu Jána Sandtnera, zatiaľ čo si po-

čas obhliadky objektu nasadzoval ochrannú prilbu. Potom spomenul, že v začiatkoch, keď sa projekt vymýšľal, mal medzi mestnými poslancami dosť neprajníkov, ktorí tvrdili, že to nepôjde a bude to mať katastrofálny dopad. „Som rád, že partnera som napokon našiel v hlavnom meste, ktoré je navyše partnerom spoľahlivým,“ konštatoval. Sandtnera teší aj skutočnosť, že celé dianie okolo výstavby „režíruje“ Generálny investor Bratislavu (mestská investorská a inžierska organizácia) na čele s Jaromírom Tvrdom, a že zhotoviteľom stavby je po víťazstve vo verejnej

súťaži spoločnosť OTYK Invest. Tá už podobný nájomný dom postavila – pred niekoľkými rokmi na Dlhých dieloch na území Karlovej Vsi. „Dúfam, že stavbu ešte tento rok skolaďujeme a otvoríme,“ začrial si Sandtner. „Som šťastný, že patríme k mestským časťiam, ktoré to dokázali,“ nechal sa ešte počuť, nezabudol pritom spomenúť, že sa ho na projekt pýtali aj starostovia iných mestských časťí, keď sa však dozvedeli, čo všetko to obnáša, vraj čuvi.

Andrej Ďurkovský, primátor Bratislavu, povedal, že nájomný dom na ulici Pri kríži patrí medzi

stavby, ktoré si mesto predsa vzalo vybudovať v rámci pomoci mladým rodinám. „Žiadatelia o bývanie v nôm musia splňať určité kritériá,“ upozornil, vzápäť dodal, že to určite nebudú byty pre neplatíkov. „Celkové náklady sú 2 550 000 eur, štát pritom prispel z Fondu rozvoja bývania sumou 580-tisíc eur,“ vyjadril sa Ďurkovský k finančným záležitosťiam okolo deväťpodlažného objektu. Mesto podľa neho plánuje postaviť aj ďalšie tomuto podobné, popri Dúbravke aj v Petržalke a vo Vrakuni.

Ako informovala Jarmila Tvrdošová z GIB-u, doteraz sa na konci Dúbravky preinvestovalo vyše milióna eur. Jozef Košík z OTYK Invest dúfa, že stavbu dokončia v plánovanom termíne.

„Len aby sa tam naozaj dostaťi ľudia, ktorí sú na to odkázaní, a aby sa to časom nezvrhlo ako ten „Modrý dom“ v Petržalke,“ neodpustila si poznámku Mária, ktorá sledovala príchod delegácie z bratislavského magistrátu a jej neskorší pohyb v okolí domu. Na ktorého streche povieva vo vetre máj.

(ld)

INZERCIA

Nestresujte sa s hypotékou, bývajte hned!

Ponúkame vám:

- Okamžitú možnosť bývania v novom, modernom komplexe
- Výhodný nájom už od 500 Eur po dobu 18 mesiacov
- Následný odpredaj s odrátaním sumy zaplateného nájomného

Využite výhody okamžitého bývania.

Získate čas až 18 mesiacov na pohodlné vybavenie všetkých dokladov potrebných na získanie hypotéky.

**Máme pre vás
riešenie.**

TatraCity

www.tatracity.sk

0903/473 103 • 0902/893 304

APRÍLOVÉ ZASTUPITEĽSTVO BRATISLAVSKÉHO SAMOSPRÁVNEHO KRAJA

NA WEBOVEJ STRÁNKE BRATISLAVSKÉHO SAMOSPRÁVNEHO KRAJA ZAČNÚ ZVEREJŇOVAŤ AJ ZMLUVY

Po faktúrach nad 1 000 eur, so spracovávaním ktorých vraj nemajú nijaké problémy, začne Úrad Bratislavského samosprávneho kraja (BSK) na svojej webovej stránke zverejňovať aj uzatvorené zmluvy. Tamojších poslancov o tom na poslednom stretnutí informoval podpredseda BSK Ivo Nesrovnal (SDKÚ-DS).

Okrem toho chcú vytvoriť prehľadný vyhľadávací systém, pomocou ktorého by záujemcovia na webe našli všetko, čo nájst chcú. Objavíť by sa tam mali aj rôzne formuláre a prehľad o župnom majetku. „Chceme zvýšiť prehľadnosť a transparentnosť,“ vysvetlil Nesrovnal.

Na internetovej stránke kraja možno sledovať aj priame prenosy z rokovania zastupiteľstva, k zmene došlo aj v súvislosti s pra-

covou dobou úradu. „Vždy musí všade niekto byť,“ povedal Nesrovnal. Úradníci preto nechodia na obed spolu, ale sa prestriedajú.

„Čo viem, tak bývalí poslanci mali problém dostať sa k niektorým údajom, robíme to preto, aby sme sa vyhli nejasnostiam,“ reagoval predseda BSK Pavol Frešo (SDKÚ-DS). O politické strany podľa nejde. Poslanec Peter Guttman (SDKÚ-DS) zadúfal, že sa stanú vzorom aj pre iných.

PRIORITY KRAJA V OBLASTI ODBORNÉHO VZDELÁVANIA A PRÍPRAVY MUSIA BYŤ JASNÉ DO NOVEMBRA

„Nedocítila som sa nič konkrétnie, boli tam samé všeobecné veci,“ reagovala na poslednom zasadnutí zastupiteľstva BSK na návrh Regionálnej stratégie odborného vzdelávania a prípravy poslankyňa Anna Zemanová (SaS). Ovela viac by ju napríklad zaujímalo, či sú absolventi jednotlivých škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti kraja uplatniteľní na trhu práce. V materiáli sa pod titulkom Východiská okrem iného píše aj do frázy zabiehajúce: „Cieľom pri rozvíjaní školstva v regióne musí byť vytvorenie prostredia pre zdravú súťaživosť škôl, orientáciu na kvalitu a výkonnosť. Školy v Bratislavskom samosprávnom kraji musia byť schopné konkurovať školám z ostatných krajín Európskej únie, ba v mnohých smeroch by mali byť schopné uďávať tempo jednotlivých odvetví.“

Milan Ftáčnik (SMER-SD) na Zemanovej vystúpenie reagoval konštatovaním, že majú aspoň základ stratégie, ale že skôr, než sa do niečoho pustia, mali by zhodnotiť, čo sa urobilo doteraz a ako to dopadlo. „Čo to vlastne je kvalita škôl? Ako sa uplatňujú absolventi jednotlivých škôl na trhu?“ sú podľa neho otázky, ktoré treba zodpovedať.

Monika Flašiková – Beňová (SMER-SD) potom navrhla, aby sa vytvorila rozšírená pracovná skupina, ktorá by stratégiu postupne dopĺňala. „Viedol by ju jeden z podpredsedov BSK, a poslanci by sa mohli zúčastňovať zasadnutí školskej komisie,“ priblížila. „Nech sa páči, ste vitaní,“ ozvala sa vzápäť Ružena Apalovičová (KDH), ktorá komisiu školstva, športu a mládeže predsedá. Jozefovi Ondrejkovi (NP) sa zdaľa povísmutiahodná zmienka o tom, že odborné vzdelávanie nepokrýva až 46 percent územia kraja.

Poslanci napokon rozhodli o tom, že do novembra treba spracovať akčný plán priorít v tomto smere. Konkrétnych.

(ld)

BÝVALÝ PRIOR SA PREZLIEKOL DO NOVÉHO

Ked' v centre Bratislavu v 60. rokoch vyrástol obchodný komplex Prior, bola to veľká paráda. Zaujímavo dotvoril charakter námestia, veľkoryso riešené výklyady lákali okoloidúcich. Architektonickú jednotu súboru architekt Ivan Matušák podporil jednotným obkladovým materiálom – doskami zo spišského travertínu a jednotným detailom.

Obchodný dom si zaslúžil pozornosť aj pre svoje konštrukčné riešenie. Po prvý raz na Slovensku sa tu uplatnili veľkorozponové konštrukcie (monolitický skelet 9 x 9 m s trojuholníkovým konštrukčným pôlom 60°). Výtvarné umenie sa uplatnilo na vonkajšej strane OD vo forme hodín so zvonkohrou. Stavbu ocenili odborníci i laici. Svojou výváženou architektúrou dodnes prejavuje svoju nadčasovosť. Obchodný dom prežil rozličné zmeny: menili sa majitelia (Prior, K-Mart, Tesco), menili sa prevádzkové podmienky, ale budova sa nezmenila. „Čo na tomto starom dobrodrom obchodáku najviac štvalo, bola likvidácia výkladu. Veď obchodný dom má mať skvele aranžované výklyady, tam sa ukáže nápad, vtip i fantázia. A tu to bolo v posledných rokoch všetko pozalepované, takže ked' som vošla dnu, cítila som sa ako v luxusnom bunkri“ vyznala sa paní Marta (63), ktorá banuje aj za niekdajší OD Dunaj, ktorý v čase svojej najväčšej slávy konkuroval aj renomovaným obchodným domom v Budapešti či Varšave. Komplex je typickým príkladom riešenia nadčasovej architektúry s koncepciou hľadania dobrých a bezkolíznych urbanistických vzťahov peších trás a cestnej dopravy. Predstavu architekta o tom, ako by malo Kamenné námestie pôsobiť, však dnes kazia nevkusné stánky a reklamné pútace.

O modernej podobe námestia sa už niekoľko rokov vedú vášivé diskusie. Ked' pred časom prišiel investor Lordship s koncepciou zburiať oboj objekty, vyzvolalo to búrku nevôle. Sám Matušák však hovorí, že celý komplex vlastne dodnes neboli dobudovaný. Vznikli tu provizórne stánky a okolie je zdevastované, sedávajú tu asociáli. Aj obchodný dom stratil svoju sviežosť, dlho nevyužíval to, čo je pre takúto stavbu rozhodujúce – otvorené výklyady.

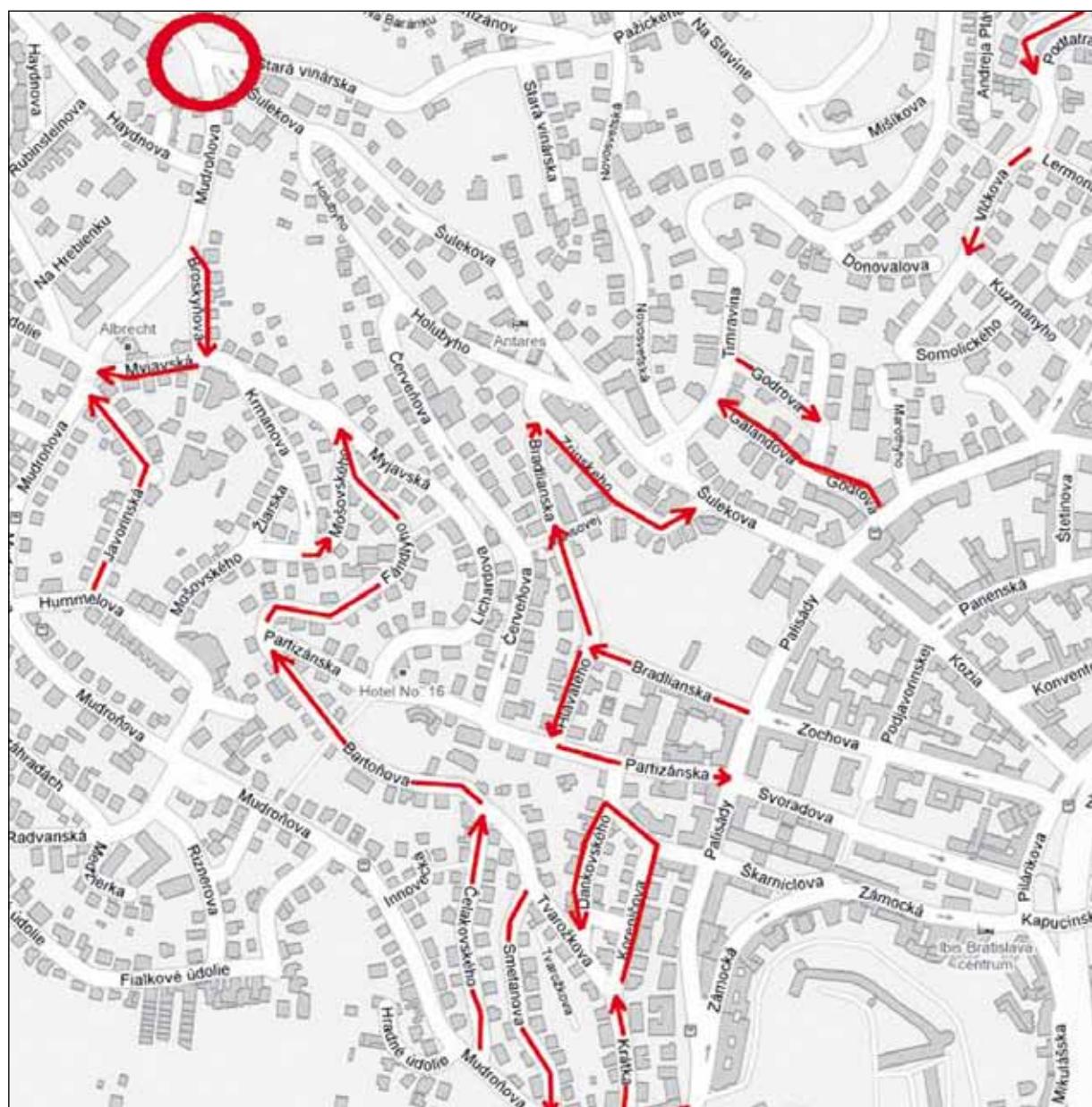
Svitlo však na lepšie časy a po skončenej rekonštrukcii obchodného domu, Tesco na Kamennom námestí dostalo meno, jeho obyvatelia a návštěvníci skutočne repezenteratívne priestory a vysoký štandard nakupovania.

Nový koncept My ako súčasť tradičných obchodných domov Tesco, umožňuje na ploche 12 300 štvorcových metrov ponúkať návštěvníkom viac obchodných značiek, nové služby a väčšie pohodlie pri nakupovaní. Vďaka rekonštrukcii sa vytvorilo 80 nových pracovných príležitostí, čím počet zamestnancov dosiahol 370. To je však iba začiatok. Životaschopnosť Kamenného námestia si vyzaduje komplexné riešenie. Magistrát má niekoľko návrhov, súťaž hodlá vyhlásiť aj investor.

(bu)

STAROMEŠTANIA UŽ UPOZORŇUJÚ NA NEDOSTATKY NOVÉHO DOPRAVNÉHO REŽIMU

PREHLAD NOVÝCH JEDNOSMERIEK

50 alebo 30?

„V Bratislave je takto zmätočne označených viacerých zón a vodičov to uvádzajú prinajmenšom do rozpakov. Som jednoznačne toho názoru, že vodič od dopravnej značky B27a „maximálna povolená rýchlosť 50“ smie pokračovať rýchlosťou 50 km/hod. až do najbližšej križovatky. Pokiaľ bude zóna za križovatkou pokračovať, tak musí ísť rýchlosťou 30 km/hod., ak to nebude dopravnou značkou upravené inak, napr. opäť 50 km/hod. Logiku uvedenom dopravnom značení nevidím žiadnu, odpovedať na to by mal dopravný inžinier, ktorý toto značenie schvaloval. Jednoznačne však takéto dopravné značenie robí problém návštěvníkom mesta, najmä z vidieka, ktorí sa so zónou stretávajú len výnimco.“ vyjadril sa dopravný expert oslovený Bratislavským kuriérom.

HLAVNÉ MESTO SR
BRATISLAVA

v zmysle zákona č. 258/2009 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 138/1999 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov a podľa § 281 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákoník v znení neskorších predpisov, týmto

v y h l a s u j e
Obchodnú verejnú súťaž
na

1) Nájom nebytových priestorov v dome na Pribišovej ul. č. 8, k. ú. Karlova Ves;

2) Nájom nebytových priestorov v objekte na Bielej ul. č. 6, k. ú. Staré Mesto;

3) Nájom nebytových priestorov – 4 garází v bytovom dome na Tomákovcej ul., č. 5 k. ú. Karlova Ves.

Podmienky obchodných verejných súťaží uvedených podľa bodov 1) až 3) sú zverejnené na internetovej stránke hlavného mesta www.bratislava.sk a na úradnej elektronickej tabuli, na prízemí Magistráty hl. m. SR Bratislavu, Primaciálne nám. 1, 814 99 Bratislava.

FONTÁNY SA ZOBUDILI KONCOM APRÍLA

Po zimnej prestávke sa koncom apríla zobudili fontány v správe mestskej časti Bratislava-Staré Mesto. Vo vydláždenej pešej zóne osviežujúco pôsobí Vtáčia fontána na Ventúrskej ulici. Tradične krásna je fontána v tvaru kvetu v Medickej záhrade medzi Špitálskou a Ul. 29. augusta. Často ju vyhľadávajú sobášiace sa páry, aby si pri nej urobili fotografiu pripomínajúcu im deň, keď si povedali spoločné ÁNO.

Netradičný prístup zvolila stromestská samospráva pri spúštaní potôčikových fontán na premenáde Hviezdoslavovho námestia. Ešte vlane sa do nich napúšťalo 100 metrov kubických pitnej vody. Lacnejším a najmä ekologickejším riešením je použitie úžitkovej vody zo studne. Tá v systéme cirkuluje, pričom sa počas celého leta dopĺňa len v malých množstvách.

Bez vody je zatial fontána na Poštovej ulici. „Autor sochy Martin Lettrich prišiel s návrhom dať svoje dielo zničené vandalmi do pôvodného stavu. Samozrejme, že sme to uvítali,“ vysvetlil dôvod dočasne nefunkčnej fontány staromestský starosta Andrej Petrek. Informoval, že následne má mestská časť záujem odovzdať túto fontánu mestskej organizácii Pamíng, ktorá sa stará o všetky fontány vo vlastníctve hlavného mesta SR Bratislavu.

(red)

PRÁVNA PORADŇA

Od 1. marca 2010 som nastúpila do zamestnania v obchodno-stavebnej firme ako účtovníčka. Pomerne slušné finančné ohodnotenie, ktoré mi nový zamestnávateľ poníkol, bolo mojom motiváciou, aby som prácu v štátnej organizácii zamenila za prácu v súkromnom sektore. Možno práve preto som pri podpisovaní pracovnej zmluvy venovala pozornosť len sume uvedenej v platových podmienkach a ostatným časťam pracovnej zmluvy som venovala len minimálnu pozornosť. Po zapracovaní, asi po mesiaci, som bola rozsahom požadovanéj práce vytažená minimálne dvojnásobne, v porovnaní s predchádzajúcim zamestnaním. V niektorých dňoch musím aj viackrát v týždni zostať v práci, aby som stihla termíny splatnosti faktúr a ďalšiu neodkladnú účtovnícku agendu. Podľa môjho názoru by účtovníctvo v tejto firme vyžadovalo o jednu účtovnícku viac. Nejaký čas som to vydrala, ale po čase som sa spýtať kolegov, či nie je možné žiadať zaplatenie nadčasov. Ich odpovedou som bola prekvapená, lebo mi povedali, že v pracovnej zmluve

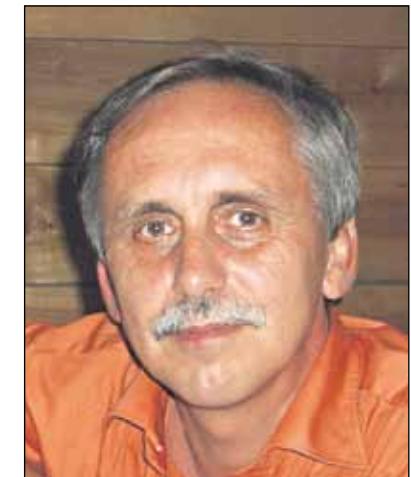
Veronika

Na úvod je potrebné povedať, že v minulosti právna úprava práce nadčas umožňovala podľa ustanovenia § 121 ods. 2 Zákonníka práce zamestnávateľom dohodnúť sa so zamestnancom, že vo výške mzdy bude zohľadnená prípadná práca nadčas, najviac však v úhrne 150 hodín ročne. Zamestnávateľ, ktorý nemá v kolektívnej zmluve dohodnutý okruh zamestnancov podľa prvej vety, môže písomne dohodnúť s vedúcim zamestnancom, ktorý je v priamej riadiacej pôsobnosti štatutárneho orgánu, a s vedúcim zamestnancom, ktorý je v priamej riadiacej pôsobnosti tohto vedúceho zamestnanca, mohol zamestnávateľ dohodnúť, že vo výške mzdy bude zohľadnená prípadná dohodnutá práca nadčas a takýmto zamestnancom nepatrila náhrada za prácu nadčas a ani čerpanie náhradného voľna bez obmedzenia poč-

tom odpracovaných hodín. Je pravdu, že takúto dohodu so zamestnancami zamestnávateľ v minulosti dohol spravidla priamo v pracovnej zmluve.

Vás zamestnávateľ však pravdepodobne nezaregistroval zmenu znenia ustanovenia § 121 ods. 2 vyplývajúcu zo zákona č. 348/2007 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 311/2001 Z.z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony. Z nového znenia vyplýva, že „zamestnávateľ môže v kolektívnej zmluve dohodnúť okruh zamestnancov, s ktorými je možné dohodnúť, že vo výške mzdy bude zohľadnená prípadná práca nadčas, najviac však v úhrne 150 hodín ročne. Zamestnávateľ, ktorý nemá v kolektívnej zmluve dohodnutý okruh zamestnancov podľa prvej vety, môže písomne dohodnúť s vedúcim zamestnancom, so zamestnancom, ktorý vykonáva konceptné, systémové, tvorivé, metodické alebo obchodné činnosti, riadi, organizuje alebo koordinuje zložité procesy alebo rozsiahle súbory veľmi zložitých zariadení, že vo výške mzdy bude zohľadnená prípadná práca nadčas, najviac však v úhrne 150 hodín ročne.“

Z uvedeného vyplýva, že po kial nešpadáte do okruhu zamestnancov uvedených v kolektívnej zmluve podľa uvedeného ustanovenia Zákonníka práce, nemôže

s vami zamestnávateľ dohodnúť v pracovnej zmluve ani v inej dohode, že vo výške mzdy bude zohľadnená vaša prípadná práca nadčas. Pokial je takáto podmienka vo vašej pracovnej zmluve, je tam uvedená v rozpose so zákonom a na túto skutočnosť by som zamestnávateľa upozornil. Na náhradu práce nadčas máte nárok, samozrejme po splnení podmienok uvedených v ustanovení § 97 Zákonníka práce, predovšetkým, že prácu budete vykonávať na príkaz zamestnávateľa alebo s jeho súhlasom nad určený týždenný pracovný čas. Zároveň platí, že prácu nadčas môže zamestnávateľ nariadiť len v prípadoch prechodnej a naliehavej zvýšenej potreby práce alebo ak ide o verejný záujem.

JUDr. Ján Bubeník

Deficit verejných financií na Slovensku podľa predbežných výsledkov Eurostatu dosiahol – 6,8 % z HDP. Odhad prezentovaný rezortom financií na úrovni – 6,3 % HDP zostal teda nenaplnený.

Je polpercentný rozdiel až taký dôležitý?

Nuž, ak sa odrazíme od toľko omieľanej trojpercentnej maastrichtskej podmienky, tak ani nie. Jej dodržaním malo Slovensko skončiť s deficitom nižším o viac ako polovicu.

Percentá ale môžu byť trochu zavádzajúce. Ak krajina vyprodukuje viac ako očakávala a vybere na daniach, respektíve minie na svojich výdavkoch rovnako ako si predsa vzala, tak podiel deficitu na domácom produkte by mal byť logicky lepší ako očakávaný. A to mohol byť prípad Slovenska. Ale neboli. Slovenská ekonomika padla vlane pod vplyvom krízy na kolená [0 – 4,7 %]. Avšak nie na nos, ako očakával rezort financií, ktorý počítal s prepodom našej ekonomiky o – 6,2 %. Dodržanie predsa vzatých príjmov a výdavkov nás tak mohlo prekvapíť lepším percentuálnym podielom deficitu na HDP.

No a informácia pre tých, ktorí rozdiel niekoľkých desiatín percenta nepovažujú za podstatný. V praxi rozdiel piatich desiatín percenta

POTVRDENÉ. VLAŇAJŠÍ DEFICIT HORŠÍ AKO OČAKÁVANÝCH – 6,3 % Z HDP

ta znamená cca 300 mil. EUR. A to nie je málo. Približne o toľkoto došli zamestnanci vo verejnej sfére viac vďaka vlaňajšiemu nárastu ich miezd. A ak sa zamyslíme nad sumami, ktoré krajina nemusela stratiť transparentnejším vereným obstarávaním, tak možno ani nemusíme útočiť na platy zamestnancov v sektore. Koniec koncov mnohí rádoví zamestnanci za teraz asi ohradzujú, že o čom to je reč, keď oni vlane nijaký rast platov na vlastnej koži nepocítili.

Kde teda hľadať vinníka? Sklamali príjmy aj výdavky

Verejné výdavky sa zvýšili z predminuloročných 35 % HDP na vlaňajších 41 %. Príjmy z 33 % v roku 2008 na 34 % v roku 2009. V absolútnych objemoch ale výdavky vzrástli medziročne o viac ako 10 %, príjmy zaznamenali pokles o takmer – 1,5 %. Objem príjmov, najmä daňových, mohol byť vlane ovplyvňovaný len ľahko. A ani pri výdavkoch sa nestáči oháňať len formulou „nedostatočné šetrezenie“. Aj výšie výdavky môžu mať totiž svoje opodstatnenie, ak sú zmysluplné a podporujú ekonomiku. Bolo však vlaňajšie miňanie verejných financií takéto? Nakol'ko sa nevie [alebo len nehovorí?] o nejakých efektívnejších krokoch vlády, tak predchádzajúca otázka stojí za zamyslenie.

Sú deficity naplánované pre tento a ďalšie roky dosiahnutelné? Zatial optimizmom nesršíme.

Pre tento rok rezort financií naplánoval deficit verejnej správy na

úrovni – 5,5 % z HDP, v nasledujúcom roku na úrovni – 4,2 % a v roku 2012 by už mal deficit skončiť pod maastrichtskou hranicou troch percent. Či sa to vláde [stáronovej alebo novej] podarí, je otázne. I keď nie je dôvod, prečo by dobre známe „kde je vôle, tam je cesta“ nemalo platiť aj v prípade hospodárenia s verejnými financiami. Aj napriek tomu to nebude ľahké. Veľké utáhovanie opaskov totiž neocakávame a odvážnejšiemu čerpaniu eurofondov zatiaľ príliš neveríme. A preto nebude veľkým prekvapením, ak sa tohtoročný deficit priblíži k hranici šiestich percent.

Vyšší deficit znamená vyšší verejný dlh

Eurostat nám to len potvrdil. Náš dlh sa vlane prehulop cez 35 % z HDP, čo v absolútnom vyjadrení znamená dlh vo výške 22,6 mld. EUR. Niet sa čomu tešiť. Predviali Slovensko evidovalo dlh v objeme 18,6 mld. EUR, čo bolo necelých 28 % z HDP.

Splácanie dlhov však nenechá na seba dlho čakať a každú ekonomiku môže veľmi ľahko dobehnuť. Neschopnosť udržať dlh pod kontrolou môže vystútiť do nepopulárnych opatrení ako je zvyšovanie daní. A to spolu s nie úplne „dokonalou“ infraštruktúrou či nepostačujúcou klímom v podnikateľskom prostredí nemusí byť dobrou vizitou ani v očiach zahraničných investorov.

Vyššiemu deficitu či narastajúcomu dlhu sa nevyhla takmer žiad-

na ekonomika Európskej únie

Aj tie krajinu, ktoré sa ešte predviali pýšili svojimi prebytkami, sa vlane dostali už do mínusu. U tých mínušových sa percento za mínušom prevažne ešte zväčšilo. Každá z ekonomík únie navyše zaznamenala narastajúci podiel dlhu na hrubom domácom produkte krajinu. Najvyššie deficity [horšie ako – 13 % HDP] verejných financií zaznamenali Grécko a Írsko. Taliansko a Grécko prehľbili svoje verejné dlhy cez hranicu 115 % HDP. Deficit eurozóny skončil vlane na úrovni – 6,3 % HDP, v EÚ na – 6,8 %. Dlh eurozóny sa prehľbil na 78,7 % HDP, dlh únie na 73,6 % HDP.

Eva Sadovská,
analytička Poštovéj banky

DOPRAVA

Hustota cestnej premávky na Slovensku a predovšetkým v hlavnom meste, dopravné zápchy, nervozita a z toho pramenia agresivita niektorých vodičov spôsobujú nejednému vodičovi každodenne prinajmenšom stresty a v horšom prípade problémy.

Prednedávnom som stretol priatela, ktorý sa mi postažoval, že v dôsledku nepríjemnej dopravnej situácie na križovatke Hodonínskej ulice a cesty II/505 nestihol v bratislavskom krematóriu začiatok obradu poslednej rozlúčky s blízkym príbuzným a po neskorom príchode ho čakali vyčítavé pohľady všetkých prítomných. Hoci sa do krematória vybral aj s manželkou včas a zvolil si rýchly presun po diaľnici, problém nastal pri výjazde z diaľnice, kde už pri vjazde na cestu II/505 smery Devínska Nová Ves a Hodonínska ulica mal v dôsledku dopravnej zápalby problémy, no hlavný problém nastal pri slímačom posúvaní sa ku spomínanej križovatke. Po absolvovaní asi 30 metrov za 15 minút priateľova manželka vystúpila z auta a do krematória pokračovala nervózne peši.

Kedže kritiku na prejazd uvedenou križovatkou sme už zaregistrovali aj od iných vodičov, zašli sme sa na inkriminované miesto pozrieť. Skutočne aj v tento deň vyzerala situácia hrozne a hromžiacich vodičov sme počas čakania oslovovali. Aj napriek tomu, že pri otázke „ako by podľa vás bolo možné situáciu na tejto križovatke riešiť?“ mnohí len zlostne mávli rukou, prevažná väčšina navrhovala inštaláciu svetelnnej signalizácie alebo riadenie premávky policajtom aspoň v najkritickejšej špičke.

Podľa názoru odborníkov by však zložitú dopravnú situáciu inštalácia svetelnnej signalizácie nezlepšila, dokonca bez systémového dynamického riadenia dopravy, ktoré prebieha v závislosti od situácie na vstupoch alebo centrálnym riadením podľa pripustnosti komunikačnej siete, by mohla spôsobiť obmedzenie plynulej dopra-

Kruhový objazd by mal čiastočne zlepšiť tento kritický úsek.

vy v pravom jazdnom pruhu diaľnice D2 smerom na Brno. Ved' už v súčasnosti sa úsek za odbočovacím jazdným pruhom smer Devínska Nová Ves zapĺňa čakajúcimi vozidlami, ktoré sa pre súvislé prúdy vozidiel smerujúcich do Devínskej Novej Vsi po komunikácii II/505, prípadne na vjazd na D2 v smere do centra sa nemôžu bez rizika na hlavnú cestu dostať. Veľkým problémom je následne spomínaná križovatka tvaru T cesty 505, ktorá vystúpuje na Hodonínsku ulicu.

Na možnosti riešenia tohto nepríznivého stavu sme sa spýtali na Magistráte hlavného mesta Bratislavu vedúceho oddelenia dopravného plánovania a riadenia dopravy Ing. Vladimíra Mikuša. Z jeho vyjadrenia vyplýva, že nedočkavých vodičov v najbližšom čase žiadnu systémovou zmenou nepotešíme. V každom prípade o problémoch na týchto komunikáciách vedia, ale perspektívne riešenie je v kompetencii investora megaprojektu Bory Mall (Port Lamačská brána), ktorým je Penta Investments. V rámci tohto obrovského projektu je plánovaná aj rekonštrukcia diaľničnej križovatky za Lamačom.

Obrátili sme sa teda priamo na investora projektu, ktorý nám

prostredníctvom hovorca Martina Danka poskytol zaujímavé a do budúcnosti potešiteľné informácie. Chceli sme predovšetkým vedieť, či sa v rámci projektu BORY plánuje rekonštrukcia aj spomínanej križovatky cest II/505 a Hodonínskej ulice. Hovorca investora uviedol, že ich spoločnosť si je vedomá toho, že dopravná situácia na križovatke Hodonínskej ulice a cesty II/505 je už v súčasnej dobe kritická. V blízkej budúcnosti sa v jej okolí očakáva otvorenie nových obchodných prevádzok, ktoré nesúvisia s projektom BORY (napr. obchodné centrum – BAUMAX), v dôsledku čoho sa dopravná situácia ešte viac skomplikuje. Spoločnosť Penta teda pristúpila v rámci projektu BORY ku komplexnému a nie izolovanému riešeniu dopravných vzťahov v oblasti mimoúrovňovej križovatky Lamač. V spolupráci s dotknutými orgánmi a organizáciami (magistrát hl. mesta, NDS a pod.) bol spracovaný návrh dopravného riešenia, ktorý z kapacitných hľadísk zabezpečí dopravnú obsluhu s výhľadom až na rok 2030. V nultej etape výstavby bude kolízna styková križovatka prebudovaná na veľkú okružnú križovatku (s vnútorným priemerom 60 m),

čím sa odstráni problém s kolíznymi ľavými odbočeniami. V nasledujúcom období by pozdĺž diaľnice D2 mali byť vybudované komunikácie (diaľničné kolektory), ktoré umožnia obyvateľom Lamača (križovatka pri Kríži – Podháj) a Devínskej Novej Vsi (križovatka Eisnerova ul.) ďalšie nové priame napojenia na diaľnicu D2. Veľmi potešiteľná bola aj informácia, že so stavebnou realizáciou úpravy existujúcej križovatky sa počíta ihneď po vydaní príslušného stavebného povolenia. V rámci nultej etapy výstavby predpokladajú ukončenie stavebných prác v 2Q 2011.

Sme presvedčení, že podľa poskytnutej vizualizácie riešenia dopravy v nultej etape bude prejazd križovatkou podstatne rýchlejší a bezpečnejší.

Milí čitateľia, napíšte nám aj vy, ak máte problémy s dopravou v hlavnom meste, dopravným značením alebo sa stretávate s dopravnými situáciami, ktoré vám strpčujú život a myslíte si, že by ich mali zodpovedné orgány riešiť. My sa budeme problémom zaoberať a o výsledku vás informovať.

(mb)

INTERNÁT NA KRAMÁROCH AJ PRE RODIČOV

Nielen lekári, zdravotné sestry a ostatní zamestnanci Detskej fakultnej nemocnice s poliklinikou (DFNsP) na Kramároch budú môcť bývať v novom internáte, ktorý postavili a otvorili v areáli zariadenia. Doteraz prespávali na Cintorínskej ulici v širšom centre mesta. „K dispozícii budú aj izby pre rodičov hospitalizovaných detí, ktorí chcú zostať s nimi,“ informoval riaditeľ DFNsP Daniel Žitňan. „Z kapacitných dôvodov sme doteraz nemohli vyhovieť všetkým, čo o to požiadali,“ dodal.

V priestoroch internátu je päťdesiat ubytovacích buniek a v nich sto lôžok, na prvom nadzemnom podlaží – inak prízemí – pribudlo 35 parkovacích miest. Zatiaľ čo tie majú pomôcť s riešením problémov v statickej doprave, vybúdovanie ubytovacích kapacít má k skvalitneniu zdravotnej starostlivosti prispieť tým, že sa vďaka nim tak nebudú meniť zamestnanci.

Ubytovacie bunky v trojpodlažnom objekte sa skladajú z predsieňe, kúpeľne a toalety, a sú kompletné zariadené. Jedna z nich je určená imobilným záujemcom, ktorí sa do budovy dostanú vďaka bezbariérovému prístupu.

Detská fakultná nemocnica s poliklinikou v Bratislave je, mimochodom, s 397 lôžkami najväčšou špecializovanou nemocnicou pre deti na Slovensku. Pracuje v nej 284 lekárov, 409 sestier a 477 ostatných zamestnancov. Ročne sa na tamojšie operačné stoly dostane desaťtisíc malých pacientov.

(ld)

Dvojtýždenník **Bratislavský kuriér** vydáva Staromešťan, s.r.o. Šéfredaktor: Peter Kimjan, sefredaktor@bakurier.sk, E-mail: redakcia@bakurier.sk, tel. č.: 02/ 544 377 81 Inzercia: inzercia@bakurier.sk. **Adresa redakcie:** Venušska č. 4, 811 01 Bratislava. Distribúcia: bezplatne do všetkých domácností a firiem v Bratislave. Registrované MK SR: EV3820/09.

INZERCIA

JÁN MRVA

starosta MČ Vajnory

NÁŠ POSLANEC

ktorý to v parlamente určite nedomrví

Ako aktívny samosprávny politik už takmer 4 roky robím všetko pre lepšie Vajnory.

Oveľa viac pre celý náš región by som mohol urobiť ako poslanec NR SR.

Hovoria za mňa činy, a preto môžem s čistým svedomím povedať:

ROZUMIEM VÁM!

Viem, že už včera bolo neskoro pre:

- vyriešenie katastrofálnej dopravy v Bratislavskom kraji
- stavebný zákon chrániaci občanov, nie investorov a ich čierne stavby
- usporiadanie vlastníctva v pozemkových spoločenstvách
- zavedenie elektronických aukcií pre transparentné nakupovanie tovarov a služieb v štátnej správe a samospráve

Váš hlas pre Č. 48

na kandidátke SDKÚ-DS

znamená 48 mesiacov na plnenie mojich sľubov

VIEM, ČO ROBÍM
www.janmrva.sk

ZAUJALO VÁS

HLAVNÉ, ŽE JE TO ZADARMO

Nedávny víkend, kedy sa Bratislava otvorila všetkým návštěvníkom, mal veľa podôb. Na jednej strane dobrá myšlienka - poskytnúť všetkým zvedavcom najväčšie mestské atrakcie zadarmo a ešte aj so spúšťou sprievodných akcií, na strane druhej – nekonečné zástupy tlačiacich sa ľudí. Veď stráviť deň v Bratislave, navštíviť 5 atrakcií a nikde neplatíť vstupné, to je lákavé pre každého, najmä však početnejšie rodiny.

Nemám v úmysle kritizovať tento krok mesta, je to naozaj ústretový krok, ktorých by mohlo byť v roku aj viac, pretože nie každý mohol práve koncom apríla, no rád by som sa pozastavil nad dvoch vecami.

Prvou z nich je nedoriešené parkovanie a presuny v meste. Akcia, ktorá priláka vyše stotisíc ľudí, si vyžaduje okrem zopár policajtov navyše aj niečo iné. A tým je rozchodne fungujúca kyvadlová doprava spájajúca rôzne dôležité body so záchytnými parkoviskami na okraji mesta. Ak pripustíme, že záchytné parkoviská Bratislave stále chýbajú, mohlo niečo v pravidelných intervaloch voziť ľudí aspoň z centra do ZOO alebo Botanickej záhrady. Práve tam bola situácia kritická a polhodinové manévre pri parkovaní odradili mnohých, resp. zobrali im v teplom počasí aj mnoho chuti a sý.

A tým som sa dostal k môjmu postrehu číslo dva – našej ZOO, tiež zadarmo. Bolo úžasné sledovať, ako kolóny aut čakali na príjazdových komunikáciach, kým sa „krokom“ dostali k ZOO a mohli využiť túto lákavú ponuku. Uznávam, pre štvorčlennú rodinu, ktorá prišla autobusom, išlo o úsporu aj vyše 10 eur, čo je už zaujímavé. Využili tento benefit mesta a hoci v tlačenici, ale videli zvieratká zadarmo. Parkovisko pred ZOO však bolo plné miliónových luxusných limuzín, ktorých majiteľov zrejme tiež zlákal bezplatný vstup. A tak sa pýtam sám seba? Ak by som bol jeden z nich, stálo by mi tých ušetrených 10 eur za to, že musím čakať v štvorstupe, aby som videl medvede alebo vychutnal si opice iba na pár sekúnd, lebo dav ma unáša hneď k východu? Moje deti by z toho určite nadšené neboli, no účel asi svätí prostriedky a práve preto chodíme na Škodovku a nie na „bavoráku“.

Michal

Máte chuť sa aj vy podeliť s ostatnými o vaše postrehy, názory alebo si len tak zateoretizovať odlahčenou a vtipnou formou? Skúšili ste už niekedy napísat niečo ako fejtón či glosu? Teraz máte možnosť. Najlepšie príspevky budú pravidelne publikované v tejto rubrike.

NA KAVIARNE A BÝVANIE V PRÍSTAVE SI ZATIAĽ MUSÍME POČKAŤ

Dunaj je domovom generácií lodníckych rodín a tvorca ich osobitej kultúry. 300 rokov do rozšírenia železnice bol hlavnou dopravnou cestou a prostredníkom obchodu štátov a regiónov dunajského „bázenu“. Každé mesto, ktorými preteká rieka, má svoje osobité čaro. Znásobuje ho aj prístav, ktorý je dôležitý nielen pre mesto.

Prístav Bratislava je zložený z časti Pálenisko a Zimný prístav. Časť Pálenisko je najvhodnejšou časťou na rozvoj prístavných aktivít, aj vďaka svojmu umiestneniu v industriálnej časti mesta, čo umožňuje dobré napojenie na dopravnú sieť a následne rozvoj prístavných a logistických služieb. Časť Zimný prístav má predpoklady pre rozvoj mestského prostredia, koncepcne a kompozične prepojeného so zónou Pribinova.

Viaceré mestá na Dunaji svoje doky prestavujú na obytné štvrte. Isto to čaká aj bratislavský Zimný prístav. V pozornosti investorov je už dlhšie. Možnosť rozšíriť centrum až sem nevyklúcu ani magistrát. Prvou lastovičkou je írsky investor Ballymore, ktorý v jeho susedstve vystavala luxusnú štvrt Eureovea. Zrekonštruoval aj skvost starého prístavu, sklad číslo sedem a prerobil ho na kultúrny priestor. Priestor Zimného prístavu je vyvŕcholením bratislavskej promenády. Hranica, ktorú predstavuje most Apollo, sa však zatiaľ prekračovať nebudete.

Mesto vlnami zmenami územného plánu prekvalifikovalo Zimný prístav z priemyselného využitia na štatút, ktorý v ňom umožňuje aj výstavbu bývania, komerčných a športových aktivít. Plochy však patria štátnej akciovke Venejné prístavy, ktorá ich dlhodo-

prúde rieky, nemožno toto územie premeniť na štvrt prístavných kaviarní, mól a bývania na vode. Nové prístavisko by malo tažiť z výborného dopravného spojenia a malo by byť vybavené najnovšími prístavnými technológiemi, ktoré chýbajú práve Zimnému prístavu.

Aj prístav čaká modernizácia

Slovenská plavba a prístavy, a.s. (SPaP) poskytuje logistické služby spojené s prepravou tovarov na Dunaji. V blízkej budúcnosti chce vytvoriť nadnárodné logistické centrum pre preklad, prepravu a skladovanie tovaru. Nedávno otvorený moderný obchodný a spoločenský komplex v jeho blízkosti dočasne priestor v tejto časti nábrežia.

Aj prístav však čaká modernizácia

SPaP patrí k najstarším a najspoločnejším plavebným spoločnostiam na Dunaji. Počiatocný lodný park, pozostávajúci z piatich parných remorkérov a zo 44 vlečných člnov, sa počas osemdesiatročnej histórie rozrástol na 221 plavidiel rôznych typov, veľkostí a výkonov.

Dnešná Slovenská plavba a prístavy je moderným podnikom s

táčach po celom splavnom toku Dunaja z čiernomorských prístavov - Izmailu, Reni, Konstance - cez kanál Dunaj-Mohan-Rýn do Severného mora - Amsterdamu, Rotterdamu a Antverp.

„vanie podielu produktov s vyššou pridanou hodnotou a vytvorenie nadnárodného logistického centra pre prekladku, prepravu a skladovanie tovaru,“ dodáva.

Kontajnerové žeriavy boli po-

Moderný prístav

Verejný univerzálny Prístav Bratislava, situovaný na dunajskom riečnom kilometri 1 866, má výhodnú geografickú a dopravnú polohu. Je priamo napojený na železničnú dopravu, cestnú dopravu (D1, D2) a interný produktovod z rafinerie Slovnaft. Blízkosť Viedne a Budapešti, výhodné cestné a železničné napojenie na slovenské hospodárske a priemyselné zázemie, ako aj do Českej republiky, predurčujú bratislavský prístav na to, aby zohrával dôležitú úlohu

pri výmene tovarov všetkými smermi. Prístav Bratislava je jediným prístavom na Dunaji, ktorý disponuje možnosťou prekladu ľahkých a nadrozmerne kusov do maximálnej hmotnosti 560 ton.

„Prístav sa skladá zo starého bazénu, severného a južného bazénu, bazénu Pálenisko a nábrežných prekladných hrán od mostu Apollo po Prístavný most. Jeho súčasťou sú prístavné polohy

vybavené žeriavmi s rôznom kapacitou a nosnosťou. Prekladka sa uskutočňuje podľa potreby v dvojzmennej alebo trojzmennej pre-

vádzke. Optimálna technická kapacita bratislavského prístavu je 5 miliónov ton ročne. V súčasnosti sa využíva približne na polovicu. Tovarové toky nás zatiaľ nenútia robiť na plnú kapacitu,“ povedal nám generálny riaditeľ SPaP Jaroslav Michalco. „Stratégia spoločnosti sa zameriava najmä na zvyšo-

bo prenajala súkromným firmám prevádzkujúcim prístavné činnosti Zimného prístavu. Jeho hlavnou úlohou je však poskytovať lodiam útočisko počas nehostinného obdobia či búrok alebo povodní. Slovensko má k medzinárodnej lodnej doprave svoje povinnosti a tie plní najmä Zimný prístav. Kým sa teda nevybuduje jeho náhrada ďalej po

mechanizmom rozmanitých činností. Zaobrái sa nielen vnútrozemskou plavbou, ale v portfóliu svojich aktivít má aj úplný rozsah prístavných služieb v technicky dobre vybavených prístavoch Bratislava a Komárno, špedičné služby a opravy, rekonštrukcie a stavbu lodí. Poskytuje prepravné služby až do vnútrozemských vodných ces-

Maximálna produkcia

Prekladisko hutných materiálov Feroservis je prekladiskom hutných materiálov s logistickým napojením na dunajskú vodnú cestu. Areál spoločnosti sa rozkladá na ploche 43 508 m² v priestore bratislavského prístavu v bazéne Pálenisko. Skladovacia kapacita predstavuje 60-tisíc ton hutného materiálu. V halách sa nachádza desať jednonosníkových žeriavov s magnetotraverzným vybavením, šesť žeriavov s nosnosťou 12,5 tony, jeden s nosnosťou 25 ton a jeden s nosnosťou 32,5 tony.

„Kontajnerový terminál má priame železničné spojenie kyvadlovými kontajnerovými vlakmi Bratislava - Mělník, Bratislava - Bremerhaven a Bratislava - Budapešť. Skladovanie v prístave umožňuje skladovanie rôznych druhov tovarov vrátane poistenia, colnej deklarácie, špedičných služieb a škály doplnkových služieb. K dispozícii máme otvorené plochy 20 583 m², 2 kryté plochy s rozlohou 75 335 m², verejný sklad 4 600 metrov štvorcových, príahláskou otvorená skladka má 10 000 metrov štvorcových. Slovenská plavba a prístavy a.s. bola a sú dôležitým vodným dopravným uzlom Bratislavu,“ doplnil generálny riaditeľ Jaroslav Michalco.

(bu)

BITKY A HÁDKY SÚ U ŠIMPANZOV NA DENNOM PORIADKU

Rušno je už niekoľko dní v Pa-vilóne primátov v bratislavskej ZOO, kde sa udomáčňujú tri šimpanzy učenlivé z libereckej ZOO – Kongo, Jimmy a Majoránka, ktoré sa popri tom snažia skamarátiť s dvoma domácimi samicami Dor-kou a Uschi. Na nový život si zvykajú aj dva orangutany sumatranske z Prahy – Filip a Pagy.

„Šimpanzy sú veľmi tempera-menné ľudoopy, hádky a šarvátky sú u nich na dennom poriadku,“ prezrádza Silvia Pirošková, vedúca oddelenia vzdelávania a pro-pagácie v ZOO Bratislava. Na sve-te dokonca podľa nej neexistuje zo-ologická záhrada, v ktorej by sa ne-pobili. „Je to ich prirodzené sprá-vanie, hašterivost' majú geneticky zakódovanú,“ vysvetluje. Šimpanzy označuje Pirošková za in-teligenčné, komunikatívne a vynalie-zavé zvieratá, často agresívne a ne-vyspytateľné, ktoré si tvrdo bránia svoje teritórium. „Chovatelia mu-sia byť pri práci s nimi veľmi oboz-

retní, sú to osobnosti s obrovskou silou, rýchlosťou a obratnosťou.“

Pri kŕmení musia šimpanzy od seba oddelať, aby sa nepobili, jed-en na druhého totiž žiarlia. „Chcú vždy presne tú mrkvičku, ktorú má v ruke druhý,“ hovorí Pirošková. Po raňajkách sa prebehnú, pocvičia si na lanach, bubnujú na sklá a po-dlahu. Neskôr debatujú cez sklo s návštěvníkmi, pospávajú v hniez-dach z drevitej vlny, čistia sa, nakú-kajú cez veľké okno do prípravovne krmív. „Špeciálne Majoránka chovateľom neúnavne vyklopáva, aby jej dali niečo dobré pod Zub. Keď nič nedostane, príde to posúriť sys-témom: „Hej, pán hlavný, objedna-sa som si jahody, tak kde sú?“

Šimpanzí obed sa skladá zo ze-leniny, po ktorej dostanú ryžu a zemiaky. Popoludní si pochutia na ovocí, pobehajú si, a kym sa uložia v jednom z oddelených boxov, dajú im z neho ešte jednu porciu. Kaž-dý zo šimpanzov, mimochodom, skonzumuje denne tri kilá zeleni-

Nový pavilón primátov otvorili pre verejnosť 23. apríla. foto mk

ny a kilo ovocia, raz v týždni majú na tanieri varené kuracie mäso, dvakrát jogury. Popri tom k nim smerujú varené zemiaky, ryža, vajcia, tvaroh, z času na čas puddingy, marmeláda, oriešky a sušené ovo-cie. To všetko zapijajú vodou, rie-denými džúsmi a čajmi, ktoré po-pijajú z dvojlitrových fliaš. „Pijú z nich oveľa šikovnejšie ako ľudia,“ myslí si Pirošková.

Zaujímavosťou je, že 45-ročný Kongo je najstarším šimpanzom v rámci bývalého Československa, možno aj celej Európy. Je lavák, čo je vraj u šimpanzov ojediné a vzhľadom na svoj vek je vo výbor-nej kondícií. Pätnásťročný Jimmy si už stihol zahrať v celovečernom filme „Hurá na medvěda“, aj v re-klame. Je veľmi hlučný a „ukecaný“. Trinásťročná Majoránka pochádza z dvojčiat, jej sestra Vanilka zahy-nula ako trojročná.

Orangutany sú podľa Piroško-vej veľmi citlivé a zvedavé zvieratá, trvá im dlhšie, kym si zvyknú na novom mieste. Počas dňa rúčku-jú vo výbehu, pozorujú návštěvníkov alebo driem vo svojich hniez-dach. Desaťročný Filip je zvedavý,

nežný a podriadený svojmu mladšiemu bratovi. Má rád sladkosti a s chovateľmi ochotne spolupracuje. Osemročný Pagy je menej komuni-katívny, ale keď je rozčulený, búcha o mreže a zastrašuje okolie hrdel-ným volaním. Aj on má rád sladké. Každý z nich do seba denne „pus-tí“ tri kilá zeleniny a 1,5 kila ovo-cia, okrem toho dostávajú jogury, hrozienu, piškoty, pudding, tvaroh, vajcia a zemiaky.

Do Pavilónu primátov plánu-jú časom premiestniť aj poloopice – komby Garnettové, z plzeňskej ZOO už dovezli troch samcov. Po nich tam nastáhujú bratislavskú rodinku gibona zlatoliceho – samca Olivera, samicu Zuzku a Lindu, ich mládá.

Návštěvníkov oddelujú v dvoj-podlažnom komplexe od zvierat bariéry z niekoľkých vrstiev skla. Jeho súčasťou sú aj náučné panely, ktoré porovnávajú človeka a jeho najbližších príbuzných. Stavať ho začali ešte v septembri 2007, vý-stavba vyšla na 3 136 687 eur.

(ld)

Mestská časť Bratislava – Staré Mesto vyhlasuje zámer predať formou obchodnej verejnej súťaže 100% obchodný podiel v obchodnej spoločnosti R.B.I., spol. s r. o., so sídlom Hlavné námestie 3, 811 01 Bratislava, IČO : 31 366 520, zapísanej v Obchodnom regis-tri Okresného súdu Bratislava I, oddiel Sro, vložka 6466/B. Pod-mienky obchodnej verejnej sút-aže sú zverejnené na úradnej tabuli mestskeho úradu na ulici Medená 2 v Bratislave a interne-tovej stránke www.staremesto.sk.

MESTO NECHCE PREBYTOČNÝ ŠTÁTNY MAJETOK

Mesto Bratislava sa nezúčast-ní na osobitnom ponukovom konaní o prevode vlastníctva preby-točného nehnuteľného majetku štátu v správe Ministerstva obra-ny. Ide o areál bývalej vojenskej základne RTH Devínska Kobyla bez pozemkov za takmer 485 000 eur ako aj administratívnu budo-vu na Jelenej ulici za 437 000 eur. Mestskí poslanci už v minulos-ti neschválili nadobudnutie ob-jektov bývalej vojenskej základ-ne darovaním, ani účasť na oso-bitnom ponukovom konaní. Za-stupiteľstvo tiež začiatkom tohto roka neodsúhlasilo účasť mes-ta na osobitnom ponukovom konaní na budovu na Jelenej ulici v Starom Meste.

(rm)

INZERCIA

Na vaše pracovné náradie nestihol po poslednej rekonštrukcii ešte padnúť ani len prach a vo vás už narastá chuť opäť prerábať vaše bývanie. Bolo to tak minulý rok, predminulý a ani tento nie je iný? Iste vás samých prekvapuje, koľko „maličkostí“ vhodných na rekonštrukciu dokáže človek nájsť, keď chce vynovovať. Začalo sa to novou kuchyňou, potom modernejšou kú-peľňou, po roku prišla nová omietka domu a strecha, plastové okná či plávajúca podlaha...

A vždy po takejto rekonštrukcii ste presvedčení o tom, že táto už bude posledná. Hovorí vám to niečo?

Vidina miňania peňazí na skrášlenie bývania však nevychádza v ústrety vás-mu rodinnému rozpočtu. Čo urobíte? Budete musieť oželiť letnú dovolenkú?

Vôbec nie. V takýchto situáciách vám dokáže ponúknuť riešenie Ing. Jozef Murcko z Poštovéj banky.

„Našim klientom pri akýchkoľvek rekonštrukciách odporúčame

Radi rekonštruujete?

pôžičkunabývanie až do 17.000 EUR. Tento produkt sa stretol u klientov s veľkým úspechom.“

V čom vidia vaši klienti najväčšiu výhodu pôžičkynabývanie?

„Vždy sa potešia, keď zistia, že pri jej vybavení nemusia zakladať svoju nehnuteľnosť a dokonca ani obťažovať blízkych s tým, aby im išli ručiť.“

Má pôžičkanabývanie ešte aj iné výhody?

„Samozrejme. Prijemným prekvape-ním pre klientov je aj to, že nepredkla-dajú potvrdenie o prijme a pri čerpaní pôžičky dokonca ani žiadne bločky a faktúry, ktoré dokladujú účel vynaloženia

prostriedkov. Ved' to poznáte, bežný člo-vek sa vo všetkých tých papieroch potom nemá šancu vyznať.“

„Takmer som zabudol. Keď budete chcieť, môžete pôžičkynabývanie pred-časne splatiť kedykoľvek a úplne bez poplatkov.“

Čo teda potrebujeme pri vybavovaní pôžičkynabývanie?

Stačí prísť na ktorúkoľvek poštu alebo pobočku Poštovéj banky a o všetko sa už postaráme. Dokonca môžete vyhrať s pôžičkounabývanie preplatenie vášho úveru až do výšky 17.000 EUR. To by bola výhra, však?

Ved' získať nenávratnú pôžičku a nemusieť ju nikdy splatiť, to sa len tak nevidí!

A to ešte nie je všetko, príde na ktorúkoľvek poštu alebo pobočku Poštovéj banky a za jedinú správu od-poved' môžete vyhrať nákup v hodnote 1.000 EUR. Tak už viete, čo chcete tento rok prerábať?

Slovenská pošta Bratislava
Hodžovo námestie - podchod
Ing. Jozef Murcko
Mobil: 0910 511 063
Infolinka: 0850 211 211

VZDUCHOLODE NAD MESTOM

Súčasťou edície Bratislava – Pressburg, ktorú vydáva Albert Mareček – Vydatelstvo PT, je aj kniha Igora Janotu Bratislavské rarity. Autor v nej približuje atraktívne kuriozity a kúriónne atraktivity starej Bratislavky. Pozývame vás na krátku exkurziu...

Prvý skutočný let v Bratislave sa pokúsil vykonať profesor Štefan Šabík 25. mája 1847. Balón si pripravil na vtedajšom Kniežacom námestí (dnes Námestie slobody). Pred očami početných divákov vstúpil do koša a balón sa v tú chvíľu vznesol. Vystúpil však len do výšky niekoľkých metrov, nepreletel ani ponad Firšnál, a havaroval. Letcovia sa však nič nestalo. Pokus nebol úspešný, ale letec si vyslúžil obdiv.

Až v roku 1906 mali Bratislavčania možnosť vidieť skutočný vydarený let balónom nad mestom. Z Rakúska k nám priletel kapitán Hinterstoisser a jeho spoločník, predseda rakúskeho aviatického klubu.

Guľovitý balón mal jednu nevýhodu – nedal sa riadiť. Letel, kam ho niesol vietor. Pokúšali sa to zmeniť trnavskí rodáci, bratia Petrovičovi. V rokoch 1890 – 1894 navrhli stavbu vzducholode dlhej 128 metrov s priemerom 11,6 metra. Pripomínala veľkú cigaru. Mala dva prieskové motory s vrtuľami, ktoré zvyšovali rýchlosť letu a usmerňovali ho.

Projekt vyhotovili do najmenších detailov, nemali však peniaze na jeho realizáciu. Predali ho teda nemeckému grófovi Zeppelinovi. A tak z bratislavskej kuchyne prišli na svet vari najznámejšie vzducholode Zeppelin.

Nový majiteľ projektu nezaháľal. Bol si vedomý, ako rýchlo môže napredovať nový technický odbor. Už v roku 1896 predstavil svoju vzducholodę Zeppelin 1. A o štyri roky aj modernejšiu variáciu Zeppelin 2.

Hoci sa projekt poháňanej a riadenej vzducholode zrodil u nás, nad Bratislavou takáto vzducholodę preletela až roku 1909. Bol to typ Parseval – rakúsky vojenský stroj.

Vzducholode Zeppelin sa nakoniec predsa len objavili aj nad Bratislavou: prvá v roku 1917 a druhá 12. júna 1932. V druhom prípade to bol typ, ktorému sa v roku 1924 podarilo preletieť ponad Atlantický oceán. Vzducholodę nad Bratislavou pilotoval Švajčiar Echkner a spreval ho okrem druhého pilota aj Pavol Fábry, predsedu bratislavského aeroklubu.

2. mája 1930 vzlietol z Firšnálu balón cukrovinkových magnátov Stollwerkovcov s veľkou reklamou na ich výrobky. O niekoľko rokov svoj reklamný tŕň opakovali. Tretí balón letel nad mestom v roku 1971 – reklama na výstavu Intercamping; štvrtý v roku 1972 bol pútac zvolávajúci ľudí na veľtrh Inchebu...

Prešporský Pitaval

Neodmysliteľnou súčasťou stredovekého Prešporka boli jeho židovskí obyvatelia. Treba pritom poznamenať, že prítomnosť Židov na území dnešného Slovenska má dávne korene. Ojedinele a sporadicky sa v Karpatskej kotline – konkrétnie v rímskej provincii Panónia – spomínajú už v prvých storočiach nášho letopočtu. Išlo jednako o otrokov, ktorých si legioniari priviedli z dobytej Judey, a jednako o obchodníkov, ktorí putovali s légiemi ako markytáni. Len tažko však možno predpokladať, že by sa Židia v tomto priestore dokázali v nasledujúcich storočiach kontinuitne udržať v riave vojen a režením etnických pohybov vyvolaných štahovaním národov.

V stredoveku žil v našich končinách teda nepochybne iný prúd Židov. Kedy a odkiaľ sem prišli, zostáva nezodpovedanou otázkou. Údajne už v druhej polovici 11. storočia, čiže predtým, než pod Prešorským hradom vzniklo mesto, bola tunajšia židovská obec v styku so židovskou obcou v Ostrohom.

PERGAMEN A SKUTOČNOSŤ

Pozoruhodné je, že v privilegiu

uhorského kráľa Ondreja III. z 2. decembra 1291 pre mesto Prešporok a jeho meštanov sa nariaduje: „Okrem toho nech majú Židia usadení v tomto meste – pri rešpektovaní práva ostríhomského arcibiskupa a prešorského prepošta – rovnaké právo a slobodu ako samotní mešťania.“ Skutočnosť však bola o čosi zložitejšia než na pergamente deklarované slová, lebo uhorskí králi už v 11. storočí kodifikovali práva a najmä povinnosti Židov, ktoré výrazne obmedzovali ich slobody. V zákonníku kráľa Ladislava I. z roku 1092 sa Židom zakazovalo ženit s kresťankami a vlastniť kresťanských otrokov. Za nadobudnutie takýchto otrokov im hrozila strata majetku. Ďalším nariadením bol zákaz práce v

ÚTRAPY ŽIDOV V STREDOVEKOM PREŠPORKU

nedeľu a na kresťanské sviatky pod hrozbou straty náradia. Podobné obmedzenia stanovoval aj zákoník kráľa Kolomana z roku 1100. Ustanovil, že Židia sa môžu natrvalo usadiť a nadobúdať nehnuteľnosti iba v mestách, kde sídlil biskup. Toto nariadenie sa však nikdy úplne nerealizovalo, lebo Židia žili aj v takých mestách, kde biskup ne sídlil, napríklad v Prešporku, Trnave, Skalici, Budíne, Šoprone, Stoličnom Belehrade a mnohých ďalších mestách a mestečkách. Obmedzenia uhorských kráľov boli dôvodom, že sa Židia vlastne nútene venovali iba obchodu, požičiavaniu peňazí, braniu vecí do zálohu a lekárskej činnosti. A v týchto oblastiach sa vedeli aj výrazne presadiť.

Nedostatok relevantných údajov znemožňuje určiť počet Židov v stredovekom Prešporku. Odhady ich počtu kolísu, pričom historik Teodor Ortvay (1843 – 1916), autor monumentálnych sedemzväzkových dejín Prešporka odhadoval, že začiatkom 16. storočia v meste žilo 800 – 900 Židov. Tento počet považujem však za prehnaný, nazdávam sa, že ich podiel neprevyšoval 10 % z celkového počtu obyvateľov mesta, predpokladám teda, že koncom stredoveku v Prešporku žilo 500 – 600 Židov.

TRI ZÁKLADNÉ PRÍČINY

Prešporskí Židia boli často vystavení mocenskému útlaku, postihovali ich diskriminačné opatrenia, neraz sa stávali terčom nenávisti a fyzického napádania. Najmenej tri príčiny sa takmer vždy našli: peniaze, peniaze a ešte raz peniaze. Židia totiž požičiavalia peniaze na vysoký úrok (dosahujúci až 104 %) a dôrazne – podľa vtedajších zvyklosťí každý týždeň – žiadali splácanie svojich pohľadávok. Nezvyklé svedectvo o ľarche židovskej úžery a zároveň aj o dešpekte Prešporčanov k židovským spoluobčanom možno nájsť aj v najstaršom mestskom protokole testamentov. Mešťan Hans Saurasch v závete spisom 6. júla 1498 uvádzal: „Vyhlasu-

jem tiež pri svojom najlepšom vedomí a pri príležitosti posledného odchodu z tohto sveta, že som si v celom živote od nijakého Žida nič nevzal, takže žiadnemu Židovi nič nedlhujem, za čo vyslovujem vďaka Bohu, môjmu nebeskému Otcovi, že ma pred tým ochránil.“

V Archíve mesta Bratislavky sú desiatky písomných priamych i nepriamych svedectiev o tom, že najjednoduchším spôsobom zbavenia sa nepríjemného dlhu bolo zlikvidovanie dlžobného úpisu alebo odpratanie veritela. Zaiste si preto mnohí dôždenci prešporských Židov vydýchli napríklad okolo roku 1360, keď kráľ Ľudovít I. vyhnal všetkých Židov z Uhorska a dovolil im vrátiť sa až o päť rokov neskôr. Židia sa vtedy často märne domáhali svojho majetku a vrátenia dôždov. Dokázali sa však pomerne rýchlo pozviechať. Žigmund Luxemburský, ktorý sa počas svojho 50-ročného panovania (1387 – 1437) boril s finančnými problémami, sa voči Židom správal veľmi tolerantne, no dal si za to od nich dobre zaplatiť. Uprednostňovanie majetných Židov malo aj druhú stránku mince – podnecovalo antisemitizmus. Ten sa v Prešporku prejavil napríklad počas veľkonoč-

ného týždňa roku 1388, keď viacerí obyvatelia vtrhli do židovských domov a vyrabovali ich. Pogrom sa udial aj na sviatok Božieho tela (16. júna) 1446, čo vieme podľa toho, že meštanosta a rada mesta Prešporka v liste určenom mestským vyslancom Štefanovi Raneisovi a Štefanovi Gmitrovi okrem iného napísali: „Vedzte tiež, že v dnešný deň uvedený v dátume tohto listu, sa tu uskutočnil pogrom na Židov, ich synagóga a domy boli násilne prepadnuté a vyrabované. Spáchali to kúpeľníci paholkovia i prostý ľud, ktorý sem dochádza za prácou. Niekoľkých z nich držíme v našom väzení a sú medzi nimi aj poddaní grófa zo Svätého Jura. Nepríjemnosť máme teda nadostač, no dúfame, že sa nám ich v tejto kauze podarí vyriešiť.“

V tejto súvislosti sa žiada spomenúť, že najstaršia mestská pozemková kniha, zavedená roku 1439, má väzbu z pergamenu, ktorý bol kedysi súčasťou kusu tóry, čiže židovskej bohoslužobnej knihy obsahujúcej Mojžišove zákony. Je viac než pravdepodobné, že ide o pozostatok z nejakého drancovania prešporskej synagógy.

Vladimír Segeš

Židia boli v stredoveku častým terčom bezohľadných útokov, ktoré ústili až do ich fyzickej likvidácie, ako to znázorňuje drevoryt v Schedelovej kronike sveta z roku 1493.

UPÁLENIE BOSORKY AGÁTY PRED MICHALSKOU BRÁNOU II.

(pokračovanie z minulého čísla)

...Agáta sa vynútené priznala k smilstu a v odpovediach na ďalšie otázky sa postupne indoktrinovala o Peenovi ako diabolu. Žalobca jej podsunul rafinovanú otázku: „Ako tomu máme rozumieť? Vy chcete povedať len pravdu, ale popierate, že ste smilnili s diablon!“

Agáta: „Ja nezapieram, ale či som ja vedela, alebo mala tušenie, že Joachim je diabol?“

Žalobca: „Či ste to vedeli, alebo nie, na to sa vás nepýtam. My vieme, že Joachim Peen je diabol, a to je hľavne!“

Úloha prvého dňa výsluchu sa splnila tým, že Agáta podpísala a tromi križíkmi označila protokol, ktorý obsahoval odpoveď na záverečnú otázku žalobcu, či sa dobrovoľne priznáva, že smilnila s diablon Peenom. Odpovedou Agáty bolo, že sa priznáva, že sa milovala s diablon Joachimom Peenom.

Výsluch pokračoval na druhý deň. Už na začiatku sa Agáta kajúce opäťovne priznala, že obcovala s

diablonom a vypovedala, že Joachim mal studené telo, keď si ľahol k nej. To nebolo ľudské, bol to diabol. K tomu dodala, že s diablon viedla rúhavé reči a dokonca, že za lásku jej platil jeden grajciar. To bola stotina veľmi cenenej zlatky. Priznanie Agáty vyplynulo z najchmúrnejšej predstavy veriacej, že zatajenie smrteľného hriechu spojenia s diablonom by znamenalo večné zatratenie a smarzenie duše v pekle. Prijatelia nej bol pre Agátu trest smrti upálením. Uvedomila si, že v žiadnom prípade mu už neunikne.

Následne žalobca vyzval Agáta odpovedať na ďalšiu sériu otázok formulárovky: „Rozpamäťajte sa, či sa v meste nachádzajú aj iné osoby, ktoré sa oddávajú čarodejnictvu. Nešetríte ich! Druhí nešanovali ani vás.“

Archívne dokumenty uvádzajú 25 rôznych priznaní a udani. Boli vynútené s použitím sady predpisových prostriedkov tortúry.

Agátu priviedli do radničnej pivnice, kde bola vždy v pohotovosti mučiareň so širokou paletou nástrojov tortúry. Úradný mučiteľ sa stal

tento deň aj jej katom. Prísediaci pišár spísal zápisnicu v poradí, ako mu to Agáta, pološialená od bolesti dávala do pera. Poradie mučidiel určovala formulárovka. Postupne, ako sa zvyšovala intenzita bolesti z tortúry, udala aj Zuzanu, manželku išpána a tiež Benediktu Mészárošovú. Obe sa milovali s diablonom, a preto zostali neplodné. Navyše počarili otcovi išpána Jakubovi Szabóvi až do smrti trvajúci kašeľ tak, že do mlieka mu sypali čarodejnicky prások. Rovnako spôsobili smrteľné choroby váženým občanom Jurajovi Elekovi a Vencelovi Halašovi. Dokázali na jar privolať mrazivé vetry, ktoré skazili celú úrodu ovocia v meste. Takúto moc došla Agáta vtedy, keď na sviatok sv. Lucie jazdila na metle, a tak sa dostala do spoločnosti diabla, čarodejníca a bosoriek. Agáta udala, že predstavenou bosoričke je Anna, manželka otca išpána. V hierarchii ich spolku má k vládnucej Anne najbližšie Helenu, manželku ctihoného Jána Folsga. Tá mala okrem iných hriechov spôsobiť aj smrť syna a dcéry Klementa Sereša.

Eskalácia bolesti pri záverečných stupňoch tortúry sa u Agáty prejavila vo forme chorobnej fantázie. V tranze sa jej z podvedomia premietali v myсли nezmyselné pospájané útržky pôvodných klebiest. Agáta s Benediktom a manželkou išpána Zuzanou mali vykopáť mŕtvy plod manželky Juraja Vargu a urobili z neho masť s čarovnou mocou. Tá im umožnila lietať na schôdzky a rákoš bosoriek. Zásoby záračnej masti mala uložené Benedikta na povale. Azda najzvrátenejšie bolo vynútené priznanie, že Agáta na požiadanie Jozefíny Molnárovej zašila oči Veronike Gallinovej blanou a bradavicami ropuchy. Následkom toho Veronika oslepla a nebola schopná sa pravotiť s Jozefínom. V závere protokolu sa uvádzajú ďalšie priznané zločiny Agáty, mimo iného, že vyrhla nohu dcére Františka Gellaia a spôsobila úmrtie pri viačerých pôrodoch.

Z pozostalosti Ovidia Fausta spracoval B.M.Ferjenčík

OPUSTENÉ VOJENSKE OBJEKTY NA DEVÍNSKEJ KOBYLE NAĎALEJ CHÁTRAJÚ

Ešte v 70. rokoch 20. storočia na vrchole Devínskej Kobyle stála nevysoká drevená rozhľadňa. O pár rokov neskôr vrchol Devínskej Kobyle uzavreli, lebo tam začala stavat svoje objekty vtedajšia Československá ľudová armáda. Na kopci vyrásťa vojenská základňa, ktorá po zmene režimu stratila opodstatnenie a armáda ju opustila.

Objekt je nefunkčný, zariadenie demontované. „Vstup do areálu je sice formálne uzavretý reťazou, ale je v ňom dostačok dier v plote. Nájdeme tu všeličo, fascinujú nás betónové bunkre, v ktorých vraj kedysi skrývali raketami,“ vráví pätňastoročný Andrej, ktorý sem s kamarátmi vraj chodieva pravidelne. Neträgt ich, že v súčasnosti areál

strážia, lebo vraj statočným strážnikom je sympatický vlčiak.

Pamätníci vrávia, že to bol jedny z najkrajších kasárn pre vojakov. V knižničných archívoch sme našli informáciu, že Devínska Kobyľa bola vyzbrojená protiletadlovými raketami. „Myslím si, že by tu pokojne mohlo byť nejaké múzeum. Veď na historiu by sme nemali zabúdať, či už sa nám páčila alebo nie,“ myslí si pán Vlado (75), ktorý sem rád chodí na turistickú vychádzku. Dnešná podoba základne vyvoláva skôr depresie, okolie je zdevastované, zub času nahlodal aj samotný objekt. K pánovi Vladovi sa pridali aj ďalší turisti. „Toto miesto je ako stvorené pre fanúšikov bojových hier. A my ich tu aj často stretávame, vraj sú to hráči

K bývalým vojenským objektom sa dostanete pokračovaním Plachého ulice.

paintballu,“ vrávia manželia Suleckí a dodávajú, že ak vojsko nemá o objekt záujem, mohla by sa na jeho prevádzkovanie podujať bratislavská samospráva. Magistrát v minulosti uvažoval, že by na mieste bývalých kasárn mohlo mesto zriadiť útulok pre bezdomovcov alebo podobné sociálne zariadenie, ukázalo sa však, že tento priestor je na takýto účel nevhodný.

Ani po desiatich rokoch nemá o objekt nikto záujem. Už v roku 2000 ho rezort obrany zahrnul do prebytočného majetku, o dva roky neskôr sa objavil nádejnej kúpec na odpredaj vo výške 18 miliónov korún. V záklonom stanovej lehote však sumu nevyplatił a tak rezort od zmluvy odstúpil. Zatiaľ teda zostáva bývalý vojenský objekt majetkom štátu. Podľa najnovších údajov, na súbor nehnuteľností v areáli vojenskej základne na Devínskej Kobyle je stanove-

ná primeraná cena, takmer 485-tisíc eur. Ministerstvo obrany zverejnilo inzerát s ponukou (aj ďalšieho prebytočného majetku za vyše 11 miliónov eur) v dvoch denníkoch. Na prevod týchto nehnuteľností vyhlásili ďalšie osobitné ponukové konanie.

Devínska Kobyľa je veľkou rekreačnou zónou, kde sa peši turisti stretávajú s lyžiarmi-bežkármi, cykloturistami, rekreačnými bežcami, ochranármi prírody a ēste ostáva miesto pre chatárov a záhradkárov. Vrchol Devínskej Kobyle (514 m n. m.) je druhou najvyššou kótou v rámci administratívneho územia Bratislavky - prvou je vrchol televíznej veže na protiahľom vrchu Kamzík. Pozemky, na ktorých stojí bývalý vojenský objekt rezort obrany nespravuje, je len správcom objektu.

(bj)

Petržalský sprievodca

Máloktočia škola sa mohla pochváliť tak výrazným poznačím znamením, ako základná škola na Gessayovej ulici (bývalej Bélu Kúna) v Petržalke. Pred jej vchodom totiž dominovalo viac ako 10 rokov cvičné vojenské prúdové lietadlo Delfín L-29 na betónových podstavcoch. Preto jej nikto nepovedal inak ako „škola s lietadlom“.

Bola totiž dobre vidieť už z hlavnej cesty, čím sa škola s lietadlom stala akýmsi prirodzeným orientačným bodom v Petržalke. 15. mája 1987 bol tento netradičný darček od československých vojakov pre základnú školu umiestnený na tri betónové piliere. Ako informuje Večerník z 18. mája 1987, „Po namontovaní krídel nadišla očakávaná chvíľa. Slávnostné odovzdanie Delfína pri príležitosti 42. výročia oslobodenia Československa, ktorého sa zúčastnil aj náčelník Obvodnej vojenskej správy Bratislava V pplk. Pavol Prokop. A keď z lietadla zliezol strapec detí, čo si do chuti v predstavách zalieiali, zavrela sa kabína pilota. Rámeno žeriava ho zdvihlo do výšky

v roku 1997, archív ZŠ Gessayova 2.

a položilo na podstavec. Po upevnení bude slúžiť deťom na hry a pri najbližšom výročí sa kabína opäť otvorí.“

A na hry deťom aj slúžilo. Vôbec neprekážalo, že bol kokpit prikrytý plexisklovým poklopom, ktorý bol navyše asi dva metre nad ze-

mou. Deti si s ním hravo poradili a lietadlo bolo neustále rozmontovávané a okupované. Široko-ďaleko neexistovalo dieťa, ktoré by v ňom aspoň raz nesedelo. Po viacerých neúspešných pokusoch o zamezenie prístupu však tejto „hračke“ odzvonilo. Vytŕčajúce plechy a sú-

Martin Kleibl

DOBRA VEC

OBRÁZKY DETÍ
VYDRAŽILI ZA 2 175 EUR

Do škôl v Bratislavskom kraji, ktoré navštievujú deti slabozraké, nevidomé a so slučovým postihnutím, poputuje výťažok zo 4. charitatívnej aukcie detskej kresby v aukčnej sieni Soga. Peniaze - presne 2 175 eur - sa tak vrátia tam, odkiaľ vyše štyridsať pestofarebných obrázkov a iných výtvarov do centra mesta do-putovalo.

Ich malí autori im „vdýchli“ život, aby sa s nimi zapojili do medzinárodnej súťaže Mierový plagát a popri výsledkoch ich tvorenia sa dražili aj diela niekoľkých dospelých výtvarních umelcov. Napríklad fotografie.

„Sú talentované a vnímateľné,“ vyjadriala sa na adresu detí zo špeciálnych škôl moderátorka podujatia Gabriela Pirošková. Hned' potom sa slova ujala licitátorka Nina Gažovičová, ktorá prítomným prezradila, že vyvolávacia cena predvádzaných prác je tridsať eur, k sume sa postupne prihodzuje vždy päť ďalších. V niekoľkých prípadoch napokon prekročila stovku.

„Na koľko si ceníte šťastie?“ zaujímalo ju v momente, keď sa „hralo“ o obrázok s rovnakým názvom. „Vy nechcete žiť vo farbe?“ nerozumela počiatočnému tichu po predstavení dielka Život vo farbe. „Kto sa vzdá maškrt, obedu, nezaplatí prípadne nejaký účet?“ podpichovala Gažovičová obecenstvo, keď mu jedna z jej dvoch asistentiek ukázala Náš pestrý život. Často sa pri tom obracala na tých, ktorí už dlhšie alebo ďalej vobec nezdvihli ruku, nabádala ich, aby sa na to, čo im pripadá drahé, viacerí zložili. „Ani neviete, že ich máte v peňaženke,“ povedala, keď sa hľadal nový majiteľ výtvoru za desať eur. Zarámovaná vrana pripomína viacerým drozda, okrem toho sa dozvedeli, že pečená bola kedysi v Bratislave veľkou pochúťkou. „Jánske ohne - to by bol zase darček pre Jána,“ snažila sa Gažovičová, podľa ktorej býva účastníkom dražieb s odstupom času lúto, že si niečo nekúpili. Anjela si nakoniec domov odnášal ten, kto si kúpil obrázok nazvaný Nádej, na kone sa bude pozerať nový majiteľ Spokojnosti.

Akciu zorganizoval v spolupráci so Sogou dámsky Lions Club Dovina, ktorý sa zameriava na charitu práve v súvislosti so spomínanými deťmi zo špeciálnych škôl a staršími ľuďmi v Starom Meste.

(ld)

**NA MAGIO PLÁŽ MÔŽETE
VYRAZIŤ UŽ TERAZ, OFICIÁLNE
JU OTVORIA 22. MÁJA**

Na zónu oddychu, športových aktivít a zábavy sa štvrtý raz po sebe premení časť Tyršovho nábrežia na pravom brehu Dunaja. Po tom, čo Magio pláž čiastočne sprístupnili počas nedávneho Bratislavského majálesu, ju oficiálne otvoria 22. mája. Bratislavčanom a návštěvníkom mesta bude k dispozícii sto dní, pohybovať sa po nej môžu už tradične bez platenia. Pohybovať sa pritom budú môct po niekoľkých terasách, poležať si zase na ležadlach, „zapichnutých“ do piesku. Deti sa vybláznia o kú-

sok vedľa na ihriskách, kde sa dajú otestovať rôzne atrakcie.

Ak na Magio pláž zavítate už v týchto dňoch, v predstihu, narazíte tam za drevenou ohradou na bagre a ľudí so všakovakými pracovnými nástrojmi v rukách. Na tráve stojí viaceré kopy navozeného piesku, ktoré čakajú na rozsypanie. Okolo nich sa premávajú deti, bežci, cyklisti, na lavičkách posedávajú študenti aj mamičky s kočíkmi.

(ld)

e-on

www.rodinnyfutbal.sk

...aby futbal spájal celé rodiny

Spoločnosť E.ON Vám prináša celoeurópsky projekt **Rodinný futbal**, ktorého cieľom je podporiť spoločné trávenie voľného času rodín s deťmi prostredníctvom futbalu, skultúnenie prostredia futbalových štadiónov a pomoc futbalovým družtvám detí a mládeže v školách, kluboch či obciach.

Viac sa dozviete na www.rodinnyfutbal.sk

www.zse.sk
www.eon.com

Člen skupiny **e-on**

Západoslovenská energetika

ZAPLATILI, ALE NEBÝVAJÚ...

„Vyplatila som celý byt a stále nebývam a ešte sa aj bojím, že o všetko prídem,“ hovorí jedna z poškodených rozostavaného polyfunkčného bytového domu Lamač-Podháj. A nie je sama. Podobne dopadli ďalší kupujúci, ktorí na zálohách preinvestovali tisíce eur.

Ked v roku 2003 rozbehli v MČ Lamač stavbu zaujímavo riešeného bytového domu s takmer 100 bytmi, investorská firma Bytové družstvo Lamač-Podháj a dodávateľ stavebných prác Satkostav klientom prisľúbili, že do nových bytov sa nastahujú v roku 2005. Na začiatku to vyzeralo sľubne, vežiaky naozaj dokončili a zostávali iba vnútorné práce. Investor sa však dostał do finančných problémov a stavba „zamrzla“. Dva roky sa nič nezmienilo, majitelia bytov sice dostali listy vlastníctva na rozostavanú stavbu, ale dočkali sa iba ďalších sľubov. V roku 2007 konateľ spoločnosti Satkostav s.r.o Milan Satko oslovil listom starostku Lamača O. Keltošovú a členov finančnej skupiny s návrhom na odškodenie občanov MČ Lamač za oneskorené dokončenie stavby. Spoločnosť hodlala participovať na vytvorení parkovacích státí na úrovni komunikácie pri polyfunkčnom bytovom komplexe Lamač-Podháj. Predpokladaný termín ukončenia a kolaudácie celej výstavby deklaroval na koniec februára 2008. Pridal aj „bo-

nus“ navyše – v záujme zlepšenia susedských vzťahov a spríjemnenia okolia vysadiť trávu a vhodnú zelen.

Ani z tohto obláčika nezapršalo. Majitelia márne čakali a čakajú dodnes, namiesto bytov majú mnohí len miliónové hypotéky a putujú z podnájmu do podnájmu. „Najviac ma irituje, že zástupcovia spoločnosti Satkostav nie sú ochotní s nami hovoriť. Viackrát som do firmy volala, dostala som príslub, že sa nám ozve, ale nič sa nestalo, čakám dodnes,“ vraví ďalšia z poškodených.

Vedúca oddelenia územného rozvoja a dopravy na miestnom úrade p. Rychtáriková nám poskytla najnovšie informácie. „Naša mestská časť prizýva na rokovanie komisií resp. miestneho zastupiteľstva zástupcov spoločnosti Satkostav, aby informovali o postupe prác na objekte. Inžiniersku časť zabezpečuje spoločnosť Atlas real, ktorá má eminentný záujem na definitívnom dokončení. Podľa vyjadrenia ich zástupcu, v súčasnosti sa investor snaží získať úver a teda požiadal o ďalšie predĺženie lehoty výstavby. Dnes je skolaudovaná elektrina a plyn, po rokovaniach so stavebným úradom sme predĺžili termín dokončenia do 31. októbra 2010.

Kúpa alebo výstavba bytu nie je každoročná udalosť. Žiaľ, zákazník nemá priveľa možností ako tlačiť

Vlastníci bytov už prestávajú veriť, že sa raz nastahujú.

na dodávateľa, aby byty odovzdal v zmluvne dohodnutom termíne. Veľkou pomocou v nerovnom boji nie je pre klienta ani financujúca banka. Tá profituje z poskytovania úverov, na strane druhej však úveruje aj dodávateľa. V prípade jeho finančných problémov sa stará predovšetkým o zabezpečenie návratnosti peňazí, ktoré do stavby vložila, drobným klientom v lepšom prí-

pade bezplatne odloží splácanie hypoteckárych úverov. „Asi ma čaká nekonečný kolotoč súdnych sporov a hľadanie prostriedkov na honoráre zručných právnikov, lebo dnes už neverím, že staviteľ svoj ďalší zaručene definitívny termín dodrží,“ vyslovil na záver pocity za všetkých poškodených Juraj T.

(buj)

ĎALŠIA DOPRavná ANKETA V PETRŽALKE

Ďalšiu anketu, týkajúcu sa dopravy a parkovania v Petržalke, rozbieha spoločnosť METRO Bratislava. Do konca mája rozdielbuje po petržalských domácnostach desaťtisíc anketových lístkov, ktorími chce osloviť štvrtinu obyvateľov mestskej časti. Anketa nadvázuje na tú z vlaňajšieho októbra, obe sú pritom súčasťou komplexného dopravného prieskumu, prostredníctvom ktorého spoločnosť zistuje údaje a názory od Petržalčanov. V októbri sa, okrem iného, zistilo, že zatiaľ čo cez noc parkuje v najväčšej bratislavskej mestskej časti 33 452 vozidiel, cez deň ju navštíví až štvornásobný počet áut. Anketári zaznamenali za dvanásť hodín 132-tisíc ŠPZ-iek.

(ld)

PRVÝ MLIEČNY AUTOMAT

Od pondelka 10. Mája má už aj Bratislava mliečny automat. Otvorili ho na Kramároch pred Detskou fakultnou nemocnicou s poliklinikou. V ponuke bude vždy čerstvě schladené mlieko dovezené v špeciálnom tanku umiestnenom v priestore automatu so stálou teplotou. Verejnosť si v ňom bude môcť okrem čerstvého mlieka kúpiť aj jogurtové a tvarohové kultury.

(red)

INZERCIA

KRÍZA KONČÍ

ZAČÍNA

JUŽNÉ MESTO

WWW.SLNEČNICE.SK

DOMY S POZEMKAMI
už od 173 205 € s DPH

TEL.: 02 5464 5365

LEXXUS

CRESCO GROUP

BYTY
už od 49 468 € s DPH

Hlavné mesto SR Bratislava
Primaciálne nám. 1, 814 99
Bratislava
zastúpené primátorom
Andrejom Ďurkovským

oznamuje v súlade s § 9a odsek 2 zákona č. 138/1991 Zb. v znení neskorších predpisov zámer predať na základe obchodnej verejnej súťaže nehnuteľnosti v katastrálnom území Staré Mesto a v katastrálnom území Vajnory v Bratislave:

1. nehnuteľnosti v k. ú. Staré Mesto, a to pozemky parc. č. 7960/1 – zastavané plochy a nádvoria vo výmere 459 m² a parc. č. 7960/2 – zastavané plochy a nádvoria vo výmere 228 m², a stavbu súp. č. 2891 postavenú na pozemku parc. č. 7960/1, s príslušenstvom, LV č. 1656, register „C“, Mýtna 31.

2. pozemok - ŠPRINCLOV MAJER v k. ú. Vajnory, parc. č. 2070/18 – trvalé trávnaté porasty vo výmere 1820 m², LV č. 1706, register „C“.

3. pozemok – ŠPRINCLOV MAJER v k. ú. Vajnory, parc. č. 2070/20 – zastavané plochy vo výmere 3969 m², LV č. 1706, register „C“.

4. nehnuteľnosti – pozemky a stavby s príslušenstvom – ŠPRINCLOV MAJER v k. ú. Vajnory, a to:
pozemky
pozemok parc. č 2070/5 – zastavané plochy vo výmere 740 m², LV č. 2937

pozemok parc. č. 2070/10 – zastavané plochy vo výmere 3403 m², LV č. 2937

pozemok parc. č. 2073 – zastavané plochy vo výmere 600 m², LV č. 2937

pozemok parc. č. 2074 – zastavané plochy vo výmere 53 m², LV č. 2937
pozemok parc. č. 2070/23 – zastavané plochy vo výmere 2082 m², LV č. 3688
pozemok parc. č. 2070/44 – zastavané plochy vo výmere 462 m², LV č. 3688

a novovytvorené pozemky na základe GP č. 30/2010 zo dňa 28.4.2010

pozemok parc. č. 2070/1 – zastavané plochy vo výmere 3532 m²,
pozemok parc. č. 2070/8 – zastavané plochy vo výmere 6606 m²,
pozemok parc. č. 2070/37 – zastavané plochy vo výmere 152 m²,
register „C“

a stavby s príslušenstvom
stavba súp. č. 9522 na pozemku
parc. č. 2074
stavba súp. č. 9522 na pozemku
parc. č. 2073
stavba súp. č. 9522 na pozemku
parc. č. 2070/5

Podmienky obchodnej verejnej súťaže a súťažné podklady sú zverejnené na úradnej tabuli na prízemí Magistrátu hlavného mesta SR Bratislavu a na internetovej stránke www.bratislava.sk.

Podmienky obchodnej verejnej súťaže a súťažné podklady sú môžu záujemcovia vyzdvihnuť aj osobne v budove Magistrátu hlavného mesta SR Bratislavu na adrese : Primaciálne nám. 1, Bratislava, prízemie – pracovisko „FRONT OFFICE, v pracovných dňoch od 10.5.2010 do 15.6.2010 v čase od 9.00 hod. do 15.00 hod.

Úprava jedla je jedným zo základných krokov k zdravej výžive. Možno si často kladiete otázku, ako máte potraviny pripraviť, aby si zachovali čo najviac vitamínov a látok, ktoré ich robia jedinečnými. S doktorom Igorom Bukovským z Ambulancie klinickej výživy sídlacej na Mýtnej 5 (www.akv.sk) sme sa rozprávali o najzdravnej alternatívne úpravy jedál.

Varenie a dusenie

Ide asi o najjednoduchšiu tepelnú úpravu. Aby sme v jedle zachovali čo najviac vitamínov, malí by sme používať len málo vody a radšej dlhšie a pomaľšie variť či dusiť. Doktor Bukovský pri tom odporúča, aby ste zeleninu solili až tesne pred dovarením, nie na začiatku varenia. Keď totiž osolíte zeleninu na začiatku tepelnej úpravy, veľmi veľa soli pohľtí a vy ju musíte osoliť o to viac. Zeleninu krájajte až pred varením a na čo najväčšie kúsky. Takýmto spôsobom stratí podstatne menej živín. Doktor Bukovský pridáva aj tip, čo s vodou, v ktorej ste varili: „Všetku vodu z va-

rennej zeleniny, obilní a strukovín odložte na polievky, omáčky a podobne.“

Varenie v pare, pečenie na sucho

Tento formou úpravy jedla počasíte naozaj málo. Je to najšetrnejší a najzdravší spôsob, ktorým môžete jedlo tepelne spracovať. Takmer všetky druhy zeleniny uvaríte v pare rovnako ako parené buchty. Straty vitamínov a minerálov sú pri tom minimálne. Špeciálne hrnce na prípravu jedál bez tuku a v pare už nie sú na našom trhu žiadoucou novinkou. Podobne i pečenie na sucho je veľmi šetrné, ale v podstate možno takto upravit len zemiaky, tekvicu a topinambury (tzv. židovský zemiak, podobná úprava ako pri zemiakoch).

Pečenie a vyprážanie

Doktor Bukovský hovorí, že pečenie na tukoch a vyprážanie je najnehodnejší spôsob úpravy jedala. V tomto smere však väčšinou platí, že i keď vieme o rizikách, ktoré takto úprava prináša, rozum sa necháva prekričať maškrtným jazykom.

Pri teplotách, ktoré tuky dosahujú počas praženia a pečenia, teda okolo 300 °C, vzniká z tuku a

ZDRAVIE S IGOROM BUKOVSKÝM

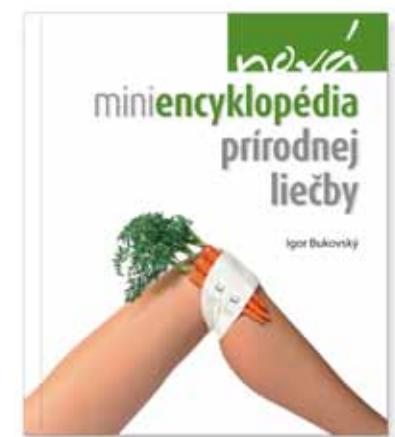
VARENIE, PEČENIE, SMAŽENIE...

bielkovín množstvo škodlivých látok, pričom niektoré majú aj rakovinotvorný účinok. Za všetky spomeňme aspoň organické uhlíkovodíky, furány, akroleín a benzypyren.

klinickej výživy www.akv.sk, kde nájdete množstvo receptov na výborné čerstvé šaláty. Tak dobrú - zdravú - chuť!

Veronika Ševčíková

Ostatnou vydanou knihou doktora Bukovského je Nová miniencyklopédia prírodnnej liečby, ktorá obsahuje stovky tipov, ako si udržať prirodzené zdravie. Ak chcete vystrihať túto knihu podpísanú autorom, napíšte nám, prečo vyprážanie potravín zvyšuje ich kalorickú hodnotu. Odpoche zasielajte na mail su-taz@bakurier.sk. Nezabudnite uviesť svoje meno a predvsetkým telefónne číslo.

INFORMAČNÉ TABULE K PROJEKTU KLEŠTE V MESTE NEUŠLI ANI OČIAM PRIMITÍVOV

Len 48 hodín zostali vandali nedotknuté dve z piatich informačných tabuľ v Sade Janka Kráľa, ktoré sú súčasťou nedávno odštartovaného projektu Kliešte v meste. Po parku ich rozmieštili pred dvoma týždňami, ľudí upozorňujú na riziko spojené s drobnými, nápadnými, ale o to nebezpečnejšími klieštami, ktorých si môžu neplánovaně odniesť domov aj zo spomínaného miesta.

„Nie je v súlach samosprávy, aby vymyslela „blbovzdorný“ materiál, ktorý by bol odolný proti výčinom vagabundov,“ reagoval hovorca Petržalky Ľubomír Andrassy. Náklady na výrobu jednej takej tabuľ sú podľa neho približne dvesto eur, ktoré mestskej časti v súvislosti s kampaňou Kliešte v meste „posunula“ partnerská spoločnosť Baxter. Petržalská samospráva sa preť rozhodla v snahe zlepšiť informovanosť Bratislavčanov o prítomnosti kliešťov v meste a jeho okolí, okrem toho im radí, ako sa

ich zbaviť, keď sa do nich zahryznú a upozorňuje na to, čo všetko im po „strete“ s týmto maličkým živočíchom hrozí. Informačnú kampaň pripravila v spolupráci s odborníkmi zo Slovenskej akadémie vied, lekármi a vyššie spomínanou firmou.

Andrassy ešte prezradil, že nie len v súvislosti s poškodenými tabuľami zvažujú v súčasnosti predstaviteľia Petržalky, že oslovia štátu a mestskú políciu a požiadajú ju o spoluprácu pri vykonávaní pravidelných kontrol v Sade Janka Kráľa.

„Hlavne vo večerných a neskorých nočných hodinách, pretože v poslednej dobe sme tam zaznamenali zvýšený pohyb podozrivých osôb a chuligánov,“ vysvetlil.

S projektom Kliešte v meste prišli v rámci Bratislavu ako prví, časom ju dokonca rozšírili aj do lokality medzi Veľkým a Malým Draždiakom. Tam totiž oddychuje nielen veľa ľudí, ale pravdepodobne aj kliešťov.

(ld)

Zvýšená pozornosť polície je v Sade Janka Kráľa naozaj potrebná.

Čo je kliešť?

Kliešť patrí medzi roztoče a so svojimi ôsmimi nohami je príbuzný pavúkom. Aby sa mohol rozmnožovať, potrebuje krv teplokrvných živočíchov. Na hostiteľovi vyhľadáva teplé a vlhké miesta, kde je väčšia pravdepodobnosť výskytu mäkknej a tenkej kože. Jeho dve hryzadlá ju dokážu znečistiť tak, že prebodnutie necítí. Zároveň zasúva kliešť pod kožu bodavý chobotík so spätnými háčikmi, ktoré

zabraňujú jeho jednoduchému vytiahnutiu z rany.

Kde sa kliešte vyskytujú?

Kliešť sa bežne vyskytuje v zmešaných lesoch, ale ohrozujú vás aj v mestských parkoch. Slovensko patrí ku krajinám s ich vysokým výskytom, v mnohých oblastiach sú infikované kliešťovou encefalitídou. Na svoju korist „číhajú“ predovšetkým v tráve a v nízkych porastoch, kde sa zdržiavajú. Čo robiť, ak kliešťa objavíte na svojom tele?

V prvom rade nepaničárte, pretože neodborná manipulácia s kliešťom môže spôsobiť, že odtrhnete telo od hryzadiel, ktoré zostanú zacvaknuté v koži. Osvedčenou metódou je vytiahnut ho jemným ľahom von, najlepšie pinzetou. Vhodné je ranu dezinfikovať. Rýchle odstránenie kliešťa sice môže pomôcť proti borelióze, nezabráni však nakazeniu vírusom kliešťovej encefalitídy.

Čo je kliešťová encefalitída?

Hoci sú kliešťe maličké, dokážu

spôsobiť obrovské bolesti hlavy, závraty, poruchy reči, stratu orientácie, ochrnutie, v zriedkavých prípadoch dokonca aj smrť. Stačí, že na človeka prenesú vírus kliešťovej encefalitídy. Špecifický protivírusový liek na toto ochorenie zatiaľ neexistuje, možno sa však pred ním chrániť očkováním.

Zdroj: Informačná tabuľa k projektu Kliešte v meste – Sad Janka Kráľa, viac nájdete na www.kliest.sk.

KEĎ SA DOZVIETE, ŽE MÁTE RAKOVINU, NEVZDÁVAJTE TO!

Ktorým projektom v Bratislave pomôžu peniaze vyzbierané počas posledného Dňa narcisov, 14. ročníka verejnej finančnej zbierky Ligy proti rakovine, sa rozhoduje až po uzávierke tohto čísla Bratislavského kuriéra. Až po nej totiž zasadá Generálna rada občianskeho združenia, ktorá posúdi jednotlivé žiadosti. Zopakujme, že Bratislavčanom, čo sa v tento deň rozhodli pomôcť programom a projektom „Ligy“ - a tým pádom onkologickým pacientom, sa podarilo dať dokopy 206 213,77 eur.

Ružinovčanka Zuzana sa k umeľemu narcisu nakoniec nedostala, pretože pracovala. Paradoxne. A tak pozorovala aspoň tie, ktoré mali na kabátoch a taškách prispäť jej zá kazníci. Že sa k nim raz vráti, by jej ešte pred dvoma rokmi bolo pripomínať neuveriteľné scifi.

Myslela si, že prsník jej opuchol v práci

S opuchnutým prsníkom prišla Zuzana pred vyše dvoma rokmi k svojmu gynekologovi. Bola presvedčená o tom, že opuch súvisí s jej prácou čašníčky v jednej nemenovanej kaviarni, kde sa totiž často nakláňala ponad predajný pult. Nebolo ju nič. Domov sa od lekára vraca la s kvapkami a termínom najbližšej kontroly. Ešte pred ľhou si v opuchnutom prsníku našla hrčku.

Ked' ju o týždeň neskôr ukázala svojmu lekárovi, urobil jej sonografiu, odporučil mamografiu, biopsiu a magnetickú rezonanciu. Poslal ju k špecialistovi do Onkologického ústavu sv. Alžbety na Heydukovej. Len vďaka známemu mala všetky vyšetrenia za sebou po mesiaci. „Inak by som tu dnes nebola.“ Začiatkom decembra 2007 sa od toho istého známeho dozvedela, že je to zlé.

„Zuzi, je to len kus kože,“ pravil ju aj na možnosť, že by o prsník mohla prísť, to keby sa potvrdi-

lo, že ide o rakovinu. Išlo o ňu. Dozvedela sa to tesne pred Vianocami. „Naštastie som v tom čase ešte chodila do práce, kde som prišla aj na iné myšlienky. Myslela som na to, ako sa z toho dostenam, mala som strašné nervy,“ priznáva Zuzana. Pravdu poznali jej rodičia, manžel aj sedemnásťročný syn. „Nevedeli sme, čo bude, držali sme jeden druhého nad vodou,“ prezrádza. Za mesiac schudla tri kilá, nechutilo jej jest. „Napriek tomu som jedla, jedla som čokoľvek, vedela som, že musím.“ Osem kíl, mimochodom, zišlo postupne dolu už v mesiacoch predtým. „Spájala som si to so stresmi, stahovaním, s novou prácou.“ Rozhodne nemyslela na to, že ju zvnútra „požiera“ rakovina.

Tesne pred februárovou operáciou Zuzanu vyšetril chirurg, ktorý jej pod pazuchou našiel hrčky. „Pýtal sa, prečo ma nezačali liečiť skôr.“ **Chemoterapia vás najprv zabije. Aby vás neskôr opäť postavila na nohy**

Pred operáciou Zuzana podpísala, že súhlasí s odobratím rakovinou napadnutého prsníka v prípade, že to bude nevyhnutné, čo sa zistí až počas zákroku. „Bolo na 99 percent isté, že bude musieť ísť preč. Lekár mi však slúbil, že keď sa bude dať zachrániť, tak mi ho zachránia.“

„Nešlo to,“ konštatuje s odstupom času. „Brala som to tak, že toto sa muselo stať, aby som prezila, inak by som zomrela.“ Okrem prsníka jej vzali aj uzliny, z desiatich bolo rakovinou napadnutých osem. „Ako dlho to vo mne bolo neviem, nepýtala som sa na to. Chodievala som pravidelne na preventívne prehliadky, dávala som krv, moč.“

Ked' sa po operácii prebudila, a uvedomila si, že o prsník prišla, poviedala si, že prišla o najkrajší dar od Boha. „Mala som nádherné prsia, ale

vedela som, že sa s tým musím naučiť žiť a moje okolie tiež. A komu sa to nebude páčiť, tam sú otvorené dvere,“ hovorí. Nejaký čas sa tým veľmi trápila, plakávala, mala nočné mory, pýtala sa, prečo sa to muselo stať práve jej. „Hovorila som si, že keby som vtedy nebola pristala na to odstránenie prsníka, už by som tu nebola a nemusela sa tým zaoberať. Asi sa to muselo stať, aby som pochopila, v čom je hodnota života. Je možné, že som to predtým nevedela a toto bola skúška.“

V nemocnici zostala ešte štyri dni, počas ktorých ju sužovali obrovské bolesti. Tie jej spôsobovalo aj hýbanie rukou. Po dvoch mesiacoch, keď sa rana zahojila, mohla ísť na chemoterapiu. Bola pre ňu peklom. Zuzana dostala šest dávok, medzi jednotlivými boli trojtýždňové rozostupy. „Za dve a pol hodiny do vás dostanú sedem fliaš jedov,“ spomína si. „Chemoterapia vás najprv zabije, aby vás potom opäť postavila na nohy,“ myslí si. Po prvej dávke hrala všetkými farbami, najmä zelenou. „Ste malátni, nič nevnímate. Bolo to peklo, z 24 hodín som sa vždy dvadsať snažila prespať, dva z tých troch týždňov mi bolo zle, bolelo ma celé telo. Všetko inak voňalo, aj ja som páchla. Zatiaľ čo predtým ma komáre zbožňovali, v to leto na mňa vôbec nesadali.“

Kým bola Zuzana práeneschopná, o všetko sa stal manžel. „Mne stačilo, že je navarené, žila som v inom svete. Bola som ubolená a znechutená, len som spala, ledva prešla z izby do kuchyne. Nikto sa ma nesmel ani dotknúť, lebo ma bolelo všetko - od vlasov až po malíček, kosti, svaly, žalúdok, brucho. Pôrod je oproti tomu nič,“ konštatuje.

Ked' jej začali padáť vlasy, robila si z nich klbká, loptičky. „Ked'že to bolelo, chytala som raz holia-

Zuzana si počas posledného Dňa narcisov nemohla na tričko alebo kabelku pripnúť žiadnen, pretože pracovala a von sa vôbec nedostala. O rakovine vie pritom svoje.

ci strojček a ostrihalu sa. Bola som zvedavá, ako budem vyzeráť, snažila som sa robiť si z toho všetkého sranu.“ Zuzana vraj vedela, že to prežije, motiváciou jej bolo chcenie dožiť sa svojich vnúčat. „Povedala som si, že kým nebudem mať vnúčatá, nezmriem.“ Zdá sa jej, že sa s rakovinou vyrovnila skôr ako manžel so synom, tí sa totiž vyrovňávali aj s tým, že ju môžu stratíť, čo jej došlo až neskôr.

Počas chemoterapie jej nikto nepovedal, ako na tom je, vedela ale, že je na dobrej ceste. „Pila som šťavy z ovocia a zeleniny, z jablk, cvikly, mrkví a petržľenu, denne tak dva deci. Potom som s nimi prestala. Jedla som všetko, až na vyprážané a štipľavé. Najhoršia bola posledná dávka, počula som, že je najsilnejšia. Týždeň po nej sa dostavili vysoké teploty, neskôr prešli do štyridsaťstupňových horúčok. Bola to anémia, na Heydukovej som musela dostať krvnú transfúziu.“

Po chemoterapii ju čakalo ešte ožarovanie, ožiarili ju 25-krát. „Znášala som to v pohode, až na to, že mi to spálio pokožku, dodnes to je vidieť.“ Choroba ju zo života vyradila na jedenásť mesiacov.

Čašníčkou zostala aj napriek nesúhlasiu lekárov

Po ukončení chemoterapie musela Zuzana absolvovať ešte niekoľko vyšetrení, potom ju rok liečili herceptínom. Na krv chodila pôvodne raz za mesiac, teraz každé tri. „Na kontroly budem musieť chodiť päť rokov, okrem toho raz ročne na vyšetrenie kostí, pri ktorom vám vstreknú ožarovaciú látku, aby zistili, či niekde nie je nové ložisko. Aktuálne som zdravá, onkomarkery (uvolňujú sa z nádoru a zamiešavajú sa potom do krvi) sú dobré.“

Vlani v januári sa Zuzana vrátila do práce, tá ju však už príliš unašovala. „Niečo som už robiť nemohla, pretože mi ruka nefunguje na sto percent. Prácu som preto zmenila. Na novom mieste na mňa brali ohľady, vedeli, čo mi je, aj že ma musia šetriť. Lekári mi sice hovorili, že čašníčku už robiť nemôžem, ale ja som tvrdohlavá.“

„Ten rok bol utrpením pre mňa, aj pre mojich blízkych, ktorí mi nevedeli pomôcť,“ konštatuje Zuzana. Je presvedčená o tom, že choroba ju zmenila. „Na ľudí sa pozeraám inak. Predtým som každého poslúchal, teraz, keď mi niekto ublíži, tak mu to vrátim, nenechám so sebou zameňať. Zmenilo mi to aj pohľad na život, viem, že keď chcem prežiť, musím bojať. Hovorím si, že keď som porazila rakovinu, čo bol ľahký protivník, tak ma ľovek poraziť nemôže.“ Manžel jej povedal, že aj bez prsníka je to stále ona. Čo je krásne vyznanie lásky.

Ľudom, ktorí sa dozvedia, že majú rakovinu, alebo už o tom vedia, odkazuje, aby to nevzdávali a bojovali. „Liečba sa začína v hlave, jej podstatou sú myšlienky, dôležité je pozitívne myšlenie. Tí, čo veria liečiteľom, nech idú pokojne za nimi. Mnohí zomrú len preto, že to vzdajú,“ myslí si.

Lenka Dávidová

DELIKATESO

galleria
EUROVEA

aupark
BRATISLAVA SHOPPING CENTER

POLUS
CITY
CENTER

avion
SHOPPING PARK

Bratislavský majáles 2010 – Hlavné námestie.

Vystúpenia desiatok skupín sa striedali od rána do večera.

foto Miroslav Košík

Majáles prilákal do mesta približne 50-tisíc návštěvníkov.

Biketrial exhibícia priniesla na námestie trochu adrenalínu.

Ohňostroj nad Bratislavou sa niesol v tónoch valčíka J. Straussa „Na krásnom modrom Dunaji“.

Na Hviezdoslavovom námestí sme sa skvele bavili pri spomienke na zimné olympijské hry prostredníctvom zázračného divadelného automatu Teatro Tatro.

Nezabudnuteľné boli koncerty na Tyršovom nábreží.

Zvonku sa nový hokejový stánok už začína podobáť na svoj konečný obraz.

Zvnútra je to zatiaľ jedno veľké stavenisko.

Takoto petíciou sa snažili Petržalčania podporiť myšlienku vzniku stavebnej polície.

Vojenskú techniku si do Incheby na Medzinárodný veľtrh obrannej techniky prišiel pozrieť aj minister obrany Jaroslav Baška.

Slovak Food Festival sa uskutoční 21. až 23. mája v záhradách Bratislavského hradu.

Na výstave v Inchebe predstavili aj modernú trojkolku vhodnú pre mestských policajtov. Trojkolka je na ľudský pohon, ktorý naberá rýchlosť kolísaním sa z boku na bok.

Pravoslávny historický kostol na Mikulášskej ulici dostáva krajší šat v podobe novej strechy a fasády.

foto Miroslav Koščer

VÁŠ DIÁR

10. máj - Viktória
Svetový deň:
Pohybom k zdraviu

11. máj - Blažena
Svetový deň stáhovavých
vtákov

12. máj - Pankrác
Medzinárodný deň
ošetrovateľiek
Medzinárodný
deň podpory ľudí s
narkolepsiou

13. máj - Serváč
Deň tulipánov

14. máj - Bonifáč

15. máj - Žofia, Sofia
Svetový deň proti
mozgovej mŕtvici
Svetový deň atletiky
Európsky deň minerálov
Medzinárodný deň
odporcov vojenskej
služby
Medzinárodný deň rodín

16. máj - Svetozár
Svetový deň masmédií

17. máj - Gizela
Svetový deň hypertenzie
Svetový deň
telekomunikácií a
informačnej spoločnosti
Medzinárodný deň proti
homofobii

18. máj - Viola
Medzinárodný deň
múzeí

19. máj - Gertrúda
Svetový deň hepatitíd

20. máj - Bernard
Medzinárodný deň
klinických experimentov
Medzinárodný deň
stepovania

21. máj - Zina
Svetový deň kultúrnej
rozmanitosti pre dialóg
a rozvoj

22. máj - Júlia, Julianá
Medzinárodný deň
biologickej rozmanitosti

23. máj - Želmíra
Svetový deň korytnačiek

NOVÝ TRÉNER BELASÝCH HYNEK: „SLOVAN JE IKONA.“

Necelé dva týždne pred začiatkom letnej prípravy spoznali hokejisti Slovana Bratislava mená novej trénerskej dvojice. Vedenie klubu sa dohodlo s českým odborníkom Pavlom Hynekom, ktorému bude asistovať Miroslav Miklošovič. Úloha nového tandemu je jasná - vrátiť do hlavného mesta majstrovský titul.

Už v uplynulej sezóne boli belasí veľmi blízko, no nenechali na prvenstvo v základnej časti a vo finále podľahli rivalom z HC Košice 2:4 na zápasy. Nový kouč v rozhovore pre Bratislavský kuriér zdôraznil, že k veľkej výzve súčasne pristupuje s rešpektom, ale zároveň sa veľmi teší.

V prvom rade, ako vnímate svoje nové pôsobisko?

„Nemám rád veľkohubé reči a prehlásenia, ale Slovan je v mojich očiach významným veľkoklubom a to nielen z hľadiska slovenských pomerov. Tento klub je ikonou a súčasťou tradícií slovenského hokeja. Aj preto si možnosť trénovať Slovan veľmi vážim, je to pre mňa obrovská výzva, no súčasne sa na túto prácu nesmierne teším.“

Vo funkcií striedajúceho krajana Antonína Stavjaňu, s ktorým ste si v podstate vymenili kluby, kedže on zamieril do Karlových Varov, kde ste pôsobili naposledy...

„Je to zaujímavá zhoda náhod, ale v podstate som to až doteraz vôbec neriešil. Predsa len, tieto veci sledujú viac novinári. Z hľadiska môjho pôsobenia v Slovane to nehrá žiadnu rolu.“

Doposiaľ ste v úlohe hlavného kouča pôsobili na striedačkách českých klubov - Sparty Praha, HC Plzeň a Karlových Varov. Vidíte nejaké rozdiely medzi českým a slovenským hokejom?

„Práve preto, že som trénoval len v českej extralige, bolo by moje porovnanie iba jednostranné. Múdrejší budem možno po sezóne strávenej na Slovensku. Samozrejme, že som však vždy sledoval aj dianie na slovenských štadiónoch, počas môjho pôsobenia v Zlíne, kde sa dá chytiť Slovenská televízia, som mohol pozerať priame prenosy vašej extraligy, niekoľkokrát som bol aj na zápasoch v Skalici, kde sme pozorovali nejakých vytypovaných hráčov. Celkovo však musím povedať, že rozdelenie federácie som príliš nevnímal a aj na Slovákov hrajúcich alebo trénujúcich v Čechách, som sa nikdy nepozeral ako na cudzincov. Predpokladám, že na Slovensku je to rovnako s Čechmi, ktorých je v súťaži tiež dosť. Pochopiteľne, že keď sa tímom nedarí, tak na cudzincov je vždy väčší tlak, lebo sa očakáva lepší výkon.“

Ako sa poznáte so svojím asistentom Miroslavom Miklošovičom?

„Osobne zatiaľ len veľmi krátko, máme za sebou len jedno stretnutie. Jeho osobu i prácu však veľmi dobre poznám, či už z rokov strávených pri reprezentácii alebo v kluboch a naposledy v Rige po boku Júliusa Šuplera. Veľmi sa teším na našu spoluprácu.“

Okrem dvoch titulov so Spartou Praha máte na konte aj zlatú medailu s českou dvad-

Foto: Jaroslav Legner SPORT

siatkou z MS 20 v roku 2002. Kedže tento úspech pochádza z mládežníckej reprezentácie, možno od vás očakávať, že budete preferovať neskôr narodených?

„Mladosť nie je zásluha. Každý mladý hráč, ktorý chce pevné miesto v základe, musí najskôr upútať a potom chytiť šancu pevne za pačesy. Nemyslím si však, že v Slovane to bude o tom, či dám šancu mladším alebo nie. Navýše z 90 percent je káder na najbližšiu sezónu už podpísaný a s vedením o zvyšku bude me hovoriť, až keď sa v pondelok (10. mája) dostanem do Bratislav.

Ako by ste sa ako tréner cha-

rakterizovali? Akou hrou by ste chceli Slovan prezentovať?

„Opäť musím zdôrazniť, že sa vždy snažím vyhnúť príliš silným rečiam. Klišé o tom, že sa budeme prezentovať atraktívnej hrou nechám iným, lebo viem, že novinári a fanúšikovia to trénerovi vždy obúhajú o hlavu. Ešte raz opakujem, že do Slovana som prišiel s rešpektom a pokorou, no a zároveň s vedomím, čo sa tu od nás očakáva. Pre titul musíme prispôsobiť maximum. Po každom výhernom zápase sa atmosféra v družstve zlepšuje a každému sa lepšie pracuje.“

Peter Kimijan

V BRATISLAVSKOM FINÁLE TRIUMF ŠKST

Majstrovský titul v extralige družstiev patrí od posledného aprílového víkendu stolným tenisom ŠKST Bratislava. Trojica Michal Bardoň, Kristián Kobes a Bai

sa skončilo nerozhodným výsledkom 5:5. Úspech ŠKST zabezpečil svojím prvým víťazstvom vo finále Kristián Kobes, ktorý zdolal Elčína Gasymova 3:0.

ŠKP CEZ TATRAN NEPREŠIEL

rému preskočili v tabuľke na 4. mieste Považskú Bystricu.

Zverenci trénera Jána Packu súčasne profitovali zo snahy Prešovčanov šetríť najlepších hráčov, no v reči holých čísel sa stali jedinými premožiteľmi dlhodobého suveréna na najvyššej súťaži. Bratislavčania

vďaka postupu narazili v semifinále práve na Prešov, no favorizovaný protivník už žiadne prekvapenie neprispustil a sériu hranú na tri víťazné zápasy rozhodol po výsledkoch 52:30, 40:30 a 52:28 v najkratšom možnom čase. ŠKP najvýraznejší odpór kládal v druhom stretnutí na domácej palubovke, kde najmä v prvom polčase s lídom súťaže držal krok (13:17). Najlepším strecom bratislavského klubu v semifinále sa s 20 presnými pokusmi stal reprezentančný krídelník Miroslav Volentics.

TITUL V CURLINGU PRE BRATISLAVČANKY

Modry v dramatickom duelu 4:3 a úspešne obhájili trofej šampiónok z vlaňajška.

V prvom semifinále medzi prvými dvoma tímmi základnej časti súčasne obhajkyne titulu podľahli Modre 7:9, no v systéme súťaže postúpili do druhého semifiná-

le, kde dominovali nad ďalším bratislavským klubom Ladies 12:3 a prebojovali sa do finále, kde prehrali Modre oplatili. Zároveň získali právo reprezentovať Slovensko na jesenných majstrovstvách Európy v skótskom Glasgow.

Blízko k titulu mali aj ich kole-

govia v súťaži mužov. V prvom semifinále najskôr pripravili prehru úradujúcim majstrom z CC Poprad, no vo finále rovnakému súperovi podľahli v konečnom súčte o jediný kameň.

(pk)

KUCHYNE STARÉHO PREŠPORKA

hodiny oddychovať.

Na valkanú štrúdľu preosej na dosku pollitrový hrnček hladkej múky a trochu z nej oddel na vyvalkanie. Do ostatnej rozkrájaj sedem deka masla, premiešaj to, sprav do múky jamku, daj do nej dve celé vajcia a dva žotky, trochu osol, vypracuj cesto ako na rezance, prelož ho na pomúčený obrus a natenko ho rozvalkaj.

Cesto na ľahanú štrúdľu prstami natenučko povytáhaj na pomúčenom obruse. Obe cestá plní rovnakými plnkami. Na tvarohovú štrúdľu rozmieša štvrt kila prelisovaného tvarohu s dvoma žotkami, osladí ho medom podla chuti, pridáš k nemu desať sladkých a päť horkých pokrájaných mandľí. Zamieša do toho postrúhanú kôru z citróna alebo pomaranča, zavinieš plnku do cesta, preložíš štrúdľu na pekáč, potrieš rozslahaným vajcom a pečieš.

Na jablkovú štrúdľu olúp a na tenké lístky nakrújaj dvanásť jabôk. Upráz a nechaj vychladnúť jednu postrúhanú žemľu. Nakrújaj na drobné rezančeky kôru z jedného pomaranča. Popreberaj sedem deka hrozienok. Rozvalkané či roztiahnuté cesto posyp najprv omrvinkami, rozhrň na ňom jablká, posyp ich hrozienkami a pomarančovou kôrou, tormi polievkovými lyžicami práškového cukru a jednou mletej škorice a všetko poprs-

kaj roztopeným maslom. Pomocou obrusa štrúdľu zaviň a opatrne ju prelož na maslom vymazaný plech. Na povrchu ju pomaž roztopeným maslom a na stredne silnom ohni ju v rúre hodinu peč.

Na žemličkovú štrúdľu musíš na polievkovej lyžici masla do zlatista upražiť štyri postrúhané staré žemle. Keď vychladnú, primiešaš k nim desať deka práškového cukru, dve polievkové lyžice kakaa, jednu pomletej škorice, desať deka hrozienok a rezančeky z kôry jedného pomaranča. Zmesou rovnomerne posypeš cesto, poffíš roztopeným maslom, štrúdľu zvinieš a preložíš na pekáč vymazaný maslom. Počas hodinového pečenia ju každých desať minút polievaš mliekom, aby bola vláčnejšia.

Na višňovú či čerešňovú štrúdľu vykôstkuješ kilo ovocia, upražíš strúhanku z jednej žemle, pripravíš si pätnásť deka práškového

cukru, postrúhanú kôru z polovice citróna a desať deka posekaných mandľí alebo orechov. Na cesto pokladieš ovocie, posypeš ho zmesou ostatných prísad, pokropíš roztopeným maslom, preložíš do maslom vymazaného pekáča, potrieš maslom aj na povrchu a počas hodinového pečenia tri razy poleješ mliekom.

Výborná je aj slaná pajšľová štrúdľa. Dobre očistené telacie alebo bravčové plúca a srdce do mäkk-

ka uvariš v slanej vode s cibuľou, čiernym a voňavým korením a bôbkovým listom. Opláchnieš ich, zbavíš chrupaviek a blán, ktoré vďačne zožerú mačka aj pes, plúca pomeleš, srdce nadrobno pokrájaš a na troch polievkových lyžiciach masla v rajničke dusí štvrt hodiny. K plúciam a srdcu pridáš posekanú viazaničku petržlenovej vŕate, pol kávovej lyžičky prášku z muškátového kvetu alebo orieška, ostrúhanú kôru z polovice citróna, deci vína, štyri žotky a sol. Miešaš nad ohňom a keď kaša zhustne, necháš ju vychladnúť. Potom ju rozotrieš na vytiahnuté cesto, štrúdľu zvinieš, skrútiš ju do kotúča, vložíš do maslom vymazanej rajnice, pokladieš na ňu kúsky masla a trištvrté hodiny pečieš. Každých desať minút ju poleješ žufaňou mastnej hovädzej polievky. Pred podávaním posypeš štrúdľu upraženými žemľovými omrvinkami.

Prešporské kuchárky štrúdle rôzne obmieňajú. Niekoľko do jabĺčnej plnky pridajú šálku pomletého maku. Višňová či čerešňová štrúdľa chutí celkom inak, ak sa do ovocia zamieša šálka postrúhanej čokolády. Na jablkovú štrúdľu ti budú vyspevovať ōdy, ak ju podáš podliatu vínovým šodó.

Veronika Ševčíková

1. Mestskú pláž na Tyršovom nábreží otvorí:

- a) 15. mája
- b) 22. mája
- c) 29. mája

2. Archdays 2010 - festival súčasnej architektúry otvorí:

- a) 17. mája
- b) 24. mája
- c) 31. mája

3. Bratislavský majáles sa konal v tomto roku:

- a) 3.-krát
- b) 5.-krát
- c) 7.-krát

4. V podvečer stredy 12. mája vypukne na desiatich miestach Bratislavы:

- a) Komorný večer starého Prešporka
- b) Poetickej večer na nádvorí
- c) Literárna prechádzka po starej Bratislave

Vydavatelstvo Matica Slovenská (www.vydavatel.sk) vydalo v roku 2000 knihu od Petra Ševčoviča Z kuchyne starého Prešporka. Prinášame vám nostalgické úryvky z tejto knihy ako aj cenné historické recepty takmer doslova opísané z pôvodných kníh. Máj je dodnes obdobím jarných veselíc a v starej Bratislave nemohli na majálesoch chýbať typické dobroty – štrúdle.

Prešporské štrúdle

V podstate jestvujú dva druhy štrúdlí, frndolínka moja. Ľahanú robievaš, keď más čas, valkanú, keď sa ponáhľaš. Cesto je sice dôležité, no dôležitejšie je, čím a ako ho naplníš. Na ľahanú štrúdľu dokonale rozhabarkuj pohár vlažnej vody, jedno celé vajce, kávovú lyžičku octu, lyžicu vínovice a väčšiu štipku soli. Na dosku preosej tridsať deka najkvalitnejšej hladkej múky, sprav do nej jamku a habarčinu do nej vlej. Vypracuj tuhšie cesto. Keď sa po usilovnom miesení začnú robiť na ceste pluzgieri, zohrej rajničku, prikry ňou cesto a nechaj ho pol-

POMÓCKY: FAINT, IAM, SIK, LELE, SELKE, OMIŠ, IKILK, IZIS, KOTO	PODÁVA OPIS	DOROBIL, ZOMREL	BALKÁNSKE MESTO	RIEKA - NEMECKO	VÍŤAZSTVO	RUNGSTED ISHOCKEY KLUB	ŠPZ OKRESU ILAVA		AROMATICKÝ UHLOVODÍK	SYNTETICKÉ VLÁKNO	OPUCHLINA, PO ČESKY	TRIHANIE MIMICKÉHO SVALSTVA	RÉNIUM (ZN.)	POKRYLA ROSOU	VYJADRIL PÍSMOM
ODHŔN, ODHAL								ANOTRÓN, PO ANGLICKY							
ZMIERIL, UDOBRL								2 ČASŤ TAJNÍCKY							
TUR. STRIEBORNÁ MINCA 18.-19. STOR.								OBYVATEĽ KLINA							
1. ČASŤ TAJNÍCKY								CENINA							
SPOJENÉ NARODY (ANGL. SKR.)				MUŽSKÉ meno				ZÁKLADNÝ POKRM							
HÁKOVÝ ÚDER V BOXE				MODLO- SLUŽOBNICTVO, PO ANGLICKY				VRCH - SLOVENSKO (385 M)							
LETECKÁ SPOLOČNOSŤ IZRAELA				BEZPREDMETNÝ, PO ANGLICKY				STAROINDICKÝ BOH PODSVETIA							
JAPONSKÝ STRU- NOVÝ NÁSTROJ	ČLN NA RÝNE			SKÚPO				SEČNÁ I BODNÁ ZBRAŇ							
JEDEN ZO SYNOV ZAREVOVÝCH	NASTENNY GOBELÍN			GOLIER NA RUCHU KNAZOV				SYNTETICKÁ ŽIVICA							
VLHA (ZOOL.)								MESIAC (POET.)							
OSTROV A AUSTRÁLSKY ŠTÁT								NAHMATALI (EXPR.)							
NA 8 SPÔSOBOV								STAROTHAJSKÁ DROBNÁ MINCA							
								VÝTVAR. GRAF. TECHNIKA							
								AUTONÓMNA OBLAST (SKR.)							
								OBLINEK (KNÍŽ.)							
								NA DNEŠOK							

Bronzovú (dokončenie v tajničke), ktorá je súčasťou Ceny primátora hlavného mesta, dostal prednedávnom v Primaciálnom paláci aj Milan Lasica. Dramatik, herec, humorista, moderátor, prozaik, režisér, spevák, spisovateľ a textár sa k ľuďom priblížil cez spoluprácu s Júliusom Satinským, s ktorým vo svojich scénkach premieňali celkom banálne životné situácie na absurdné, popritom sa im darilo vystihovať mentalitu Slovákov. Zameriavali sa predovšetkým na slabosti jednotlivca, a spôsob, ako sa ten vyrovnáva so svojím údelom. V knihe, vydanej pri príležitosti Lasicových tohtoročných sedemdesiatin, herec Boris Farkaš navrhol, aby sa na Slovensku najvšeobecnenejším divadelným umelcom začali udeľovať pozlátené sošky, ktoré by sa volali MILAN.

Správne odpovede nám, prosím, neposielajte, v tejto rubrike sa nesúťaží o nič.

SPRÁVNE ODPOVEDE:

1b, 2a, 3a, 4c

**NÁJOM POZEMKOV PRE REKLAMNÉ ZARIADENIA
A INFORMAČNO-NAVIGAČNÉ ZARIADENIA**

Hlavné mesto SR Bratislava v súlade s ust. § 9a zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení jeho neskorších predpisov uverejňuje svoj zámer prenajať časti pozemkov:

Pozemky:

parc. č. 21630/8	k.ú. Staré Mesto	1 ks	typ „backlight“
parc. č. 4848/2	k.ú. Staré Mesto	1 ks	typ „backlight“
parc. č. 21737/1	k.ú. Staré Mesto	1 ks	typ „backlight“
parc. č. 5783/1	k.ú. Petržalka	1 ks	typ „billboard“
parc. č. 940/3	k.ú. Petržalka	2 ks	typ „billboard“
parc. č. 3684/3	k.ú. Petržalka	1 ks	typ „billboard“
parc. č. 3047	k.ú. Petržalka	3 ks	typ „billboard“
parc. č. 2409/6	k.ú. Petržalka	1 ks	typ „billboard“
parc. č. 5489	k.ú. Petržalka	1 ks	typ „billboard“
parc. č. 4691/1	k.ú. Petržalka	1 ks	typ „billboard“
parc. č. 5206/14	k.ú. Petržalka	1 ks	typ „billboard“
parc. č. 5206/13	k.ú. Petržalka	1 ks	typ „billboard“
parc. č. 4691/48	k.ú. Petržalka	2 ks	typ „billboard“
parc. č. 5222/68	k.ú. Petržalka	2 ks	typ „billboard“
parc. č. 5485/5	k.ú. Petržalka	1 ks	typ „billboard“
parc. č. 2150/1	k.ú. Petržalka	2 ks	typ „billboard“
parc. č. 4702/1	k.ú. Petržalka	1 ks	typ „informač.-navig.zar.“ záber pozemku 1,92 m ²
parc. č. 1437/40	k.p. Dúbravka	1 ks	typ „billboard“
parc. č. 17015/81	k.ú. Trnávka	2 ks	typ „billboard“
parc. č. 17007/1	k.ú. Trnávka	3 ks	typ „billboard“
parc. č. 17007/3	k.ú. Trnávka	2 ks	typ „billboard“
parc. č. 22220/1	k.ú. Trnávka	1 ks	typ „informač.-navig.zar.“ záber pozemku 0,5 m ²
parc. č. 22220/4	k.ú. Trnávka	1 ks	typ „informač.-navig.zar.“ záber pozemku 0,5 m ²
parc. č. 4075/84	k.ú. Ružinov	1 ks	typ „billboard“
parc. č. 21949/4	k.ú. Ružinov	1 ks	typ „billboard“
parc. č. 21949/4	k.ú. Ružinov	1 ks	typ „billboard“
parc. č. 4081/7	k.ú. Ružinov	2 ks	typ „billboard“
parc. č. 956	k.ú. Ružinov	1 ks	typ „billboard“
parc. č. 1083/2	k.ú. Ružinov	2 ks	typ „billboard“
parc. č. 10800/23	k.ú. Ružinov	2 ks	typ „billboard“
parc. č. 10800/10	k.ú. Ružinov	1 ks	typ „billboard“
parc. č. 15556/1	k.ú. Ružinov	1 ks	typ „billboard“
parc. č. 22261/2	k.ú. Rača	1 ks	typ „informač.-navig.zar.“ záber pozemku 0,5 m ²
parc. č. 3851/67	k.ú. Nivy	2 ks	typ „billboard“
parc. č. 3051/13	k.ú. Karlova Ves	2 ks	typ „backlight“

s výmerou:

- 2,55 m² pre billboard o reklamnej ploche 5,1 x 2,4 m
- 2,55 m² pre backlight o reklamnej ploche 5,1 x 2,4 m
- 0,5 m² pre informačno-reklamné zar. o reklamnej ploche 100 x 200 cm
- 1,92 m² pre informačno-navigačné zar. o reklamnej ploche 4,8 x 2,0 m

(dalej iba „zariadenia“)

pre účel umiestnenia a prevádzkovania zariadenia vo vlastníctve budúceho nájomcu,

s podmienkami :

1. nájomná zmluva bude uzavorená na dobu určitú do 5 rokov
2. minimálna výška nájomného je stanovená na **4,98 EUR/m²/deň**
3. budúci nájomca do 3 mesiacov od uzavorenia nájomnej zmluvy na prenajatý pozemok získa všetky potrebné povolenia na umiestnenie zariadenia a umiestniť zariadenie na prenajatý pozemok. Za nezískanie potrebných povolení na umiestnenie zariadenia alebo neumiestnenie zariadenia na prenajatý pozemok bude budúci nájomca povinný zaplatiť prenajímateľovi zmluvnú pokutu vo výške 375,- EUR za každý prenajatý pozemok, na ktorý nezískala všetky potrebné povolenia na umiestnenie zariadenia alebo neumiestnila naň zariadenie. Prenajímateľ bude mať právo odstúpiť od zmluvy v tej časti, ktorá sa bude týkať sankcionovaného pozemku.

Návrh na prenájom časti pozemkov musí obsahovať:

1. cenovú ponuku
2. doklad o oprávnení podnikať nie starší ako 1 mesiac
3. kópiu z katastrálnej mapy spolu s dokladom o jej úhrade

Návrhy musia byť doručené prostredníctvom pošty alebo osobne do podateľne Magistrátu hlavného mesta SR Bratislavu, Primaciálne nám. č. 1, 814 99 Bratislava, v zlepenej obálke s označením „Ponuka na nájom časti pozemku v k.ú. /, parc. č. / -NEOTVÁRAŤ“ v lehote od 26.4.2010 do 11.5.2010 do 16,00 hod.

Návrh nie je možné po podaní meniť ani dopĺňať. Náklady znáša navrhovateľ.

Kópia z katastrálnej mapy s označením pozemku ako budúceho predmetu nájmu, je možné si vyzdvihnuť vo Front office (Servis pre občana) – prízemie magistrátu vľavo u Ing. Hájkovej. Za každú stranu snímky z katastrálnej mapy:

- formátu A4 jednostranne sumu vo výške 0,06 EUR,
- formátu A4 obojstranne sumu vo výške 0,12 EUR,
- formátu A3 jednostranne sumu vo výške 0,16 EUR,
- formátu A3 obojstranne sumu vo výške 0,33 EUR

je navrhovateľ povinný zaplatiť v pokladni magistrátu.

Kritéria hodnotenia návrhov:

- výška ponúkaného nájomného – váha kritéria 100%

Vyhlasovateľ si vyhradzuje právo ponukové konanie kedykoľvek zrušiť ako aj odmietnuť všetky predložené návrhy. O výsledku ponukového konania ako aj o jeho prípadnom zrušení alebo odmietnutí návrhov budú navrhovatelia písomne upovedomení.

* / uviesť katastrálne územie, ktorého sa ponuka týka

** / uviesť parcellné číslo, ktorého sa ponuka týka

Relax

O MESIAC SA NA KUCHAJDE ZAČÍNA LETNÁ SEZÓNA

Zatial' čo okolo jazera krúži hned niekoľko bezcov, na nedalekých preliezačkách sedí a do klávesnice notebooku divoko udiera mladík, zamestnaný pravdepodobne v jednej z firiem sídliacich v okolitých budovách. Nad ihriskom lieta basketbalová lopta, na dekách pri vode sa vo veľkom diskutuje a čítajú sa noviny. V areáli na Kuchajde to počas slnečných dní takto žije aj v pracovnom čase. V polovici júna sa tam navyše začína letná kúpacia sezóna.

Posiedieť a poklebetiť si počas obedňajšej prestávky chodia na Kuchajdu mnohí, ktorí v jej okolí pracujú. Po novom už za vstup do areálu nebudú musieť platiť ani počas letnej kúpacej sezóny.

V areáli si možno aj zašportovať.

páchajúcich záujemcov, do areálu sa nesmú voľať psy a iné zvieratá, zakázaný je nudizmus. Len zamestnanci mestskej polície a deti v predškolskom veku v sprivode osoby staršej ako 15 rokov sa okolo Kuchajdy môžu preháňať na bicykloch.

la ktorej sa v zime okolo jazera „realizovalo“ dosť vandarov, ubližujúcich dokonca aj labutiam. „Dúfam, že sem nasadia viac mestských polícia, aby sme sa tu po večeroch nemuseli triať od strachu,“ privítala by.

Občerstvenie si môžete pribaliť svoje z domu, v areáli je okrem toho niekoľko zariadení, ponúkajúcich klasické letné menu – klobásy, koláre, pivo a tak podobne. Na niečo väčšie sa dá zájsť do dvoch reštaurácií.

(ld)

NOVINOVÝ STOJAN PRIAMO VO VAŠOM VCHODE?

Redakcia novín BRATISLAVSKÝ KURIÉR Vám ponúka možnosť umiestniť priamo vo Vašom vchode malý, elegantný a vždy upravený nástenný stojan s našimi novinami.

Noviny tak budú vždy na svojom mieste!

Službu ponúkame bezplatne.

Ak máte záujem, informujte nás, prosíme na adresu: inzercia@bakurier.sk alebo telefonicky na 0907 919 252.

Zatial platí len pre mestské časti: Staré Mesto, Nové Mesto a Petržalka.